

Opiskelijan yleisopas lv. 2025-2026

Kasvatustieteelliset opinnot

Sisällysluettelo

1 Tervetuloa opiskelemaan kasvatustieteitä!	4
2 Opiskelijana avoimessa yliopisto-opetuksessa	6
2.1 Opinto-oikeus ja opintomaksu	7
2.2 Käyttäjätunnus ja sähköiset palvelut	8
2.3 Verkko-oppimisympäristö Moodle	9
2.4 Opintojen hyväksilukeminen	11
2.5 Arviointi ja kokonaisarvosana	12
2.6 Keskenkäiselliset opinnot	14
2.7 Jatko-opintomahdollisuuksia	15
3 Opiskelua monimuotoisesti	16
3.1 Itsenäinen opiskelu	17
3.2 Opintoryhmä	18
3.3 Luento-opetus	19
3.4 Tiedonhankinta	20
3.5 Opinto-ohjaus	22
4 Opintosuoritukset	23
4.1 Essee	24
4.1.1 Rakenne ja ulkoasu	28
4.1.2 Lähdeviitteet	30
4.1.3 Lähdeluettelo	34
4.1.4 Esseen arviointi ja palaute	38
4.2 Tentti	40

4.3 Oppimispäiväkirja	43

1 Tervetuloa opiskelemaan kasvatustieteitä!

Olet aloittamassa kasvatustieteelliset perustai aineopinnot, tai jonkin kasvatustieteellisen aineen yksittäisen opintojakson opiskelun. Opintojen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat yhteistyössä Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta ja avoin yliopisto-opetus sekä lisäksi monimuoto-opinnoissa oma paikallinen oppilaitoksesi. Opiskelijan yleisoppaasta saat tietoa kasvatustieteellisten aineiden opiskelusta avoimessa yliopistossa.

Aikuiskasvatustieteen opinnoissa perehdyt aikuisen oppimiseen, ohjaukseen ja koulutukseen. Elinikäistä oppimista tarkastellaan elämänlaajuisesti – niin arjessa, työssä, harrastuksissa kuin muodollisessa koulutuksessa. Opinnoissa etsitään kasvatuksen ja koulutuksen yhteiskunnallisia ja historiallisia kytkentöjä ja pohditaan niiden merkitystä.

Erityispedagogiikan opinnoissa perehdyt erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kasvatukseen, opetukseen, kuntoutukseen ja tutkimukseen. Erilaisuutta, vammaisuutta ja poikkeavaa käyttäytymistä tarkastellaan yksilön ja yhteiskunnan näkökulmista, elämänkaaren eri aikoina. Tavoitteena on, että hahmotat erilaisuuden osana inhimillistä yhdessäoloa ja että valmiutesi yksilölliseen vuorovaikutukseen kehittyvät.

Kasvatustieteen tutkimuskohteina ovat kasvatusta, koulutusta ja oppimistä. Kasvatustieteestä saat valmiudet ymmärtää kasvatusta ja koulutusta kenttää lapsuudesta vanhuuteen. Opinnoissa perehdyt kasvatusta ja koulutusta historiallisiin ja yhteiskunnallisiin yhteyksiin, ihmisen kasvuun ja kehitykseen, oppimiseen ja opetukseen sekä arviointiin.

Alkukasvatuksen perusopinnoissa perehdyt lapsen kehitykseen, esi- ja alkuopetuksen pedagogiikkaan ja oppimisympäristöihin. Tavoitteena on, että hallitset alkukasvatusta opintojen sisällöt ja toimintatavat sekä osaat soveltaa näitä tietoja lasten kanssa tapahtuvaan opetus-oppimisvuorovaikutukseen. Opiskelijana kehität alkukasvatusta asiantuntijuuttasi laaja-alaisesti.

Antoisia opiskeluhetkiä toivottaen

Suunnittelijat Hannele Massinen ja Eija Siltari

Opintosihteerit Elina Iso-Illomäki ja Leena Tammioja ja koordinaattori Maija Immonen

Yhteystietomme ¹

¹<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opintoneuvonta-ja-yhteystiedot>

2 Opiskelijana avoimessa yliopisto-opetuksessa

Avoin yliopisto-opetus on avointa kaikille kiinnostuneille pohjakoulutuksesta ja iästä riippumatta. Voit opiskella harrastukseksi, vahvistaaksesi ammattitaitoasi tai liittääkseen opinnot myöhemmin osaksi yliopistotutkintoa. Kasvatustieteellisiä aineita voit opiskella monimuoto-opintoina yhteistyöoppilaitoksessamme, verkko-opintoina tai integroituna opetuksena tutkinto-opiskelijoiden kanssa. Avoimena yliopisto-opetuksena suoritettavat perus- ja aineopinnot vastaavat Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan vastaavia arvosanoja, ja arvosanat ovat samanarvoiset esimerkiksi jatko-opintoihin haettaessa.

Tutustu avoimeen yliopisto-opetukseen! ²

²<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus>

2.1 Opinto-oikeus ja opintomaksu

Opinto-oikeus myönnetään yhtä opintokokonaisuutta (perus- tai aineopinnot) tai sen yksittäistä opintojaksoa varten. Opintokokonaisuus on yliopiston tutkintoasetuksen mukaan laaja tieteellisesti yhtenäinen kokonaisuus, joka käsittää useita opintojaksoja.

Perusopintojen laajuus on 25 opintopistettä ja aineopintojen 35 opintopistettä. Opintojakso on opintojen suunnittelun ja suorittamisen perusyksikkö. Opintojakson laajuus vaihtelee 2–8 opintopisteeseen. Opintopiste (op) on opiskelijan keskimääräinen 27 tunnin työpanos, johon sisältyy osallistuminen opetukseen ja opiskelijan itsenäinen opiskelu. Käytännössä todellinen työmäärä ja aika vaihtelevat.

Opiskelu avoimessa yliopistossa on pääosin maksullista ja opintomaksu maksetaan opintoihin ilmoittautumisen yhteydessä. Lisäksi yhteistyöoppilaitoksissa järjestetyissä opinnoissa oppilaitos laskuttaa oman maksunsa. Aineopintoihin sisältyy aineopinnoista riippu-

en yksi tai kaksi valinnaista opintojaksoa, joiden valinnasta ilmoitetaan Moodlella syys- tai joulutammikuussa sen mukaan, milloin opiskelu on ajankohtaista. Tarvittavat valinnaiset opintojaksot sisältyvät aineopintokokonaisuuden opintomaksuun. Jos haluaa opiskella valinnaisia opintojaksoja enemmän kuin aineopintoihin sisältyy, laskutetaan niiden opintomaksu erikseen.

Maksettuja opintomaksuja ei palauteta. Poikkeuksena on opintojen peruuntuminen esimerkiksi vähäisen opiskelijamäärän vuoksi tai ellet pysty opiskelemaan sairauden vuoksi. Sairaustapauksessa tulee tehdä vapaamuotoinen kirjallinen anomus (sähköpostiviesti opintosihteerille/koordinaattorille), jonka liitteenä on lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen todistus, josta käy ilmi, että opiskelija ei ole ollut opiskelukykyinen ko. opintojen aloittamisajan/suoritusaikeuden aikana. Jos todistus puuttuu, anomusta ei voida hyväksyä. Päätöksen tekee avoimen yliopiston palvelupäällikkö.

Opintomaksu oikeuttaa (1.8.2024 alkaen) opiskelemaan perusopintoja kolmen lukukauden ajan ja aineopintoja viisi lukukautta. Yksittäisissä opintojaksoissa opinto-oikeusaika on opetuksen keston ja opintosuoritusten ajan, esimerkiksi luento ja kolme tenttipäivää. Lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Ilmoittautumis- ja maksuehdot ³

³<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/ilmoittautuminen-ja-maksut>

2.2 Käyttäjätunnus ja sähköiset palvelut

Avoimen yliopiston opiskelijat saavat Turun yliopiston käyttäjätunnuksen. Tunnuksen voimassaolo on sidottu opinto-oikeuden voimassaoloon ja opintomaksuun. Käyttäjätunnus on henkilökohtainen lupa hyödyntää yliopiston opiskelijoilleen tarjoamia sähköisiä palveluita:

[Avoimen yliopiston ilmoittautumispalvelu](#) ⁴

[Pepin opiskelijan työpöytä](#) ⁵

[Turun yliopiston opinto-opas](#) ⁶

[Moodle-oppimisympäristö](#) ⁷

[Exam-tenttipalvelu](#) ⁸

[UTUGuides](#) ⁹

[Turun yliopiston kirjaston Volter](#) ¹⁰

[Microsoft Office 365 -ohjelmisto](#) ¹¹

[Horizon -palvelu](#) ¹²

[Yliopiston kulku- ja tulostuslätkä](#) ¹³

Avoimen yliopiston ilmoittautumispalvelussa voit ilmoittautua opintoihin ja maksaa opintomaksun verkkopankissa. Pepin opiskelijan

työpöydällä voit tarvittaessa päivittää henkilö- ja yhteystietojasi, ylläpitää tietojesi luovuttamista koskevia lupia, tarkastella opinto-oikeuksiasi, opintosuoritustietojasi ja jatkossa myös tulostaa opintosuoritusotteen.

Avoimen yliopiston opiskelijat pääsevät käyttäjätunnuksella Turun yliopiston intraan, mutta se on tarkoitettu pääasiassa yliopiston henkilökunnalle ja tutkinto-opiskelijoille.

Voit vaihtaa salasanasi verkkopankkitunnuksilla osoitteessa <https://idm.utu.fi> ¹⁴

[Lisätietoja käyttäjätunnuksesta ja muista opiskelijapalveluista](#) ¹⁵

⁴<https://avoin.peppi.utu.fi>

⁵<https://student.peppi.utu.fi>

⁶<https://opas.peppi.utu.fi>

⁷<https://moodle.utu.fi>

⁸<https://utuguides.fi/etenttiopiskelijalle>

⁹https://utuguides.fi/suomenkielisetoppaat?b=t&group_id=14279

¹⁰<https://utuvolter.fi>

¹¹<https://intranet.utu.fi/index/microsoft-office-365/Sivut/default.aspx>

¹²<https://intranet.utu.fi/index/horizon/Sivut/default.aspx>

¹³<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

¹⁴<https://idm.utu.fi>

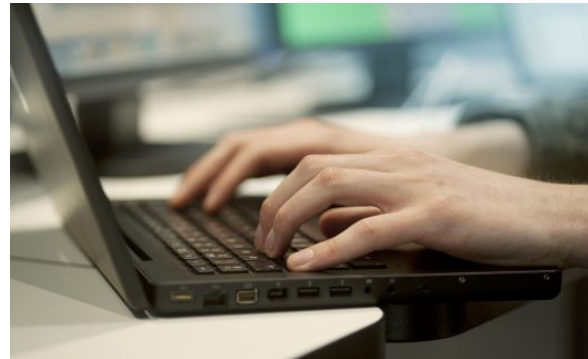
¹⁵<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

2.3 Verkko-oppimisympäristö Moodle

Verkko-oppimisympäristö/verkkoalue (Moodle) ¹⁶ toimii opiskeluympäristönä, johon on koottu kaikki opiskelua ohjaava materiaali ja jossa tapahtuu verkko-opintojen ohjattu opiskelu. Verkko-oppimisympäristö ohjaa ja tukee itsenäistä opiskelua, opintoryhmien työskentelyä sekä toimii vuorovaihtuksen tukena. Verkkoalueelta löytyvät opiskeluohjeet, opintojaksojen teemoihin johdattavia tekstejä, ajankohtaiset tiedotukset, linkkejä oheismateriaaleihin ja verkkosivuille, tehtävien palautuslinkit, luentodiat ja -tallenteet sekä keskustelualueet.

Moodleen voit tutustua itsenäisesti, tuutorin johdolla opintojen aikana ja ohjatusti opintojen aloitustilaisuudessa. Verkkoalueen käytön tavoista ja pelisäännöistä sovitaan tuutorin ja opintoryhmän kesken. Moodleessa on hyvä käydä säännöllisesti, jolloin varmistat ajan tasalla pysymisen.

Moodleen käyttöön tarvitset internet-yhteydellä varustetun tietokoneen ja www-selaimen, joka tukee evästeitä. Moodle toimii hyvin esimerkiksi Chrome tai Mozilla Firefox -selaimilla. Verkkoalueelle kirjaututaan yliopiston käyttäjätunnuksella ja salasananalla. Verkkoalue on käytettävissäsi ja henkilö- ja suoritustietojasi säilytetään Moodleessa opinto-oikeutesi ajan. Opinto-oikeutesi päätyttyä poistettuja tietojasi ei voida palauttaa. Tietojen poistamisen prosessi on automatisoitu, eikä siitä tule erillistä ilmoitusta etukäteen. Opintojen aikana tietojasi säilyminen edellyttää sinulta kirjautumisen Moodleen vähintään kerran vuodessa.

Kuva 1: Blogs.salford.ac.uk

Omien tietojen muokkaus

Jokaisella Moodleen käyttäjällä on oma käyttäjätietosivu, joka on hyvä muokata heti verkkoalueelle tultaessa. Pääset muokkaamaan omia tietojasi kirjautumisen jälkeen klikkaamalla omaa nimeäsi Moodleen oikeassa yläkulmassa ja valitsemalla valikosta Käyttäjätiedot ja sen jälkeen Muokkaa tietoja.

Voit liittää käyttäjätietojen (sähköposti, maa, paikkakunta) lisäksi oman kuvasi ja esittelyn itsestäsi. Sähköpostiosoitteena tulee olla osoite, jota seuraat säännöllisesti ja muistathan päivittää sen tarvittaessa opintojen aikana. Sähköpostiosoite on Moodlealueen asetuksissa automaattisesti julkinen, mutta sen näkyvyyttä voit halutessasi rajoittaa. Käyttäjätiedoissa on verkkoalueen toimintaan vaikuttavia asetuksia, joiden avulla voit helpottaa keskustelualueiden viestien hallintaa.

¹⁶<https://moodle.utu.fi/>

Keskustelualueet

Verkkoalueella on keskustelualueita eri teemojen tai opintoryhmien keskusteluja varten. Kurssilla on lisäksi alue ajankohtaisille tiedotuksille, jonne kurssin järjestäjät ja opettajat voivat kirjoittaa viestejä. Moodlen viestejä voit halutessasi tilata myös sähköpostiin keskustelukohtaisesti.

Kun olet avannut kurssialueen aloitussivulta jonkin keskustelualueen, löydät sivun oikeasta reunasta pienen väkäsän. Klikkaamalla väkäsästä avautuu valikko jossa kerrotaan millainen tilauskäytäntö ko. keskustelualueella on. Jos siinä lukee Pakotettu tilaus, saat pakotetusti ko. keskustelualueen uudet viestit sähköpostiisi. Jos siinä lukee Valinnainen tilaus tai Automaattinen tilaus, voit itse valita haluatko ko. keskustelualueen uudet viestit sähköpostiisi. Jos alapuolella on Tilaa tämä keskustelualue linkki, niin klikkaamalla sitä tilaat keskustelualueen. Keskustelualueen tilauksen voit peruuttaa samasta paikasta, jonka jälkeen viestejä ei enää tule sähköpostiisi tältä keskustelualueelta. Asetus täytyy muuttaa erikseen kaikille keskustelualueille, ja voit kuitenkin edelleen tilata joitain muita keskustelualueita. Jos opettaja on pakottanut viestit myös sähköpostiin, et pysty poistamaan tilausta itse.

Tehtävän palautus

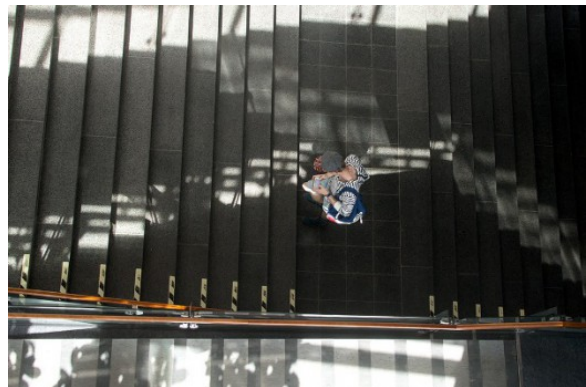
Palauta tehtävä hakemalla se omalta koneeltasi seuraavin vaihein: Lataa tiedostoja / Lisää / Browse/ Lataa tämä tiedosto / Tallen-

na muutokset. Palautus on onnistunut, kun lähettämäsi tiedoston nimi näkyy lopuksi ruudussa.

Pari- tai ryhmätyönä tehdyt tehtävät palautetaan nimettynä tekijöiden opiskelijanumeroilla esimerkiksi 654321_398055.rtf. Näin varmistuu, että kaikille tekijöille tallentuu opintopisteet opintorekisteriin.

Salasana hukassa ja muut ongelmatilanteet

Salasanan voit uusia verkkopankkitunnuksilla osoitteessa <https://idm.utu.fi>¹⁷. Jos sinulla ei ole verkkopankkitunnuksia, ota yhteys opintosihteeriiin. Ongelmatilanteissa tai jos kaipaat ohjausta verkkoalueen käyttöön, ota yhteys oppiaineesi suunnittelijaan tai opintosihteeriiin. Teknisissä ongelmissa voit pyytää apua sähköpostitse osoitteesta i. Kerro mahdollisimman tarkkaan, missä vaiheessa ongelma ilmenee ja minkälaisen virheilmoituksen ohjelma antaa. Lisäohjeita Moodlen käyttöön¹⁸

¹⁷<https://idm.utu.fi>

¹⁸<https://moodle.utu.fi/mod/book/view.php?id=20958>

2.4 Opintojen hyväksilukeminen

Opiskelija voi anoa opintojen hyväksilukua aikaisempien opintojen tai muun osaamisen perusteella. Hyväksilukeminen tarkoittaa opintojen, harjoittelun, työkokemuksen tai osaamisen hyväksymistä korvaamaan tiettyä opintojaksoa. Anomus hyväksiluvusta kannattaa tehdä opintojen alkuvaiheessa, opinto-oikeuden saatuasi. Hyväksilukuja voi olla kahdenlaisia.

Korvaamisella tarkoitetaan opintojakson korvaamista muualla suoritetuilla, sisällöltään vastaavilla saman alan opintojaksolla. Yleissääntö korvaavuuksia anottaessa on, että suorituksen tulee olla yliopistotasoinen ja sen tulee vastata anottavaa opintojaksoa sekä sisällön että laajuuden osalta. Päätös hyväksiluvusta perustuu korvattavan opintojakson vastuuolettajan lausuntoon siitä, täyttääkö aiemmin hankittu osaaminen kyseisen opintojakson osaamistavoitteet. Opiskelijalta voidaan edellyttää opintosuorituksen täydentämistä ja lisänäyttöä osaamisesta.

Ahotointi eli aiemmin hankittu osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tarkoittaa muualla kuin muodollisessa koulutuksessa hankittuun osaamiseen perusteella haettavaa opintojakson hyväksilukemista. Tällaista osaamista voi olla esimerkiksi epävirallinen oppiminen (esim. täydennyskoulutus) tai arkioppiminen (esim. työkokemus). Keskeisiä ovat opitut tiedot ja taidot, ei niinkään kokemus sinänsä. Hyväksiluku tehdään suhteessa opintojakson osaamistavoitteisiin.

Osaamisen arvioimiseksi opiskelijan on todennettava osaamisensa ja opiskelijalta voidaan edellyttää lisänäyttönä esimerkiksi tenttiä, portfolioa, esseetä, työnäytettä tai haastattelua.

Sähköinen opintojakson hyväksilukulomake ja ohjeet sen täyttämiseen löytyvät verkkoalueelta (kasvatustieteellisten aineiden yhteinen verkkoalue Konttori). Luethan ohjeet huolellisesti ennen lomakkeen täyttämistä. Hakemukseen liitetään opintojakson todistusjäljennös ja opetussuunnitelma, josta selviää mitä suorittamasi opintojakso on sisältänyt. Sähköinen lomake täytetään opintojaksokohtaisesti. Korvaavuuuspäätöksen tekee avoimen yliopiston suunnittelija opintojakson vastuuolettajan lausunnon pohjalta.

Jos haluat avoimessa yliopistossa suorittamasi opintojen näkyvän tutkinto-opintojesi hopsilla Turun yliopistossa, ota yhteyttä tiedekuntasi opintotoimiston henkilökuntaan ja pyydä suoritusten siirtoa.

2.5 Arviointi ja kokonaisarvosana

Opintosuoritusten arvioinnit ovat nähtävissä Pepin opiskelijan työpöydältä ¹⁹ noin kolmen viikon kuluessa suorituspäivästä. Ohjeet opiskelijan työpöydän käyttöön löydät avoimen yliopiston verkkosivuilta. ²⁰

Esseen palautelomake on luettavissa Moodlessa samassa paikassa, johon palautit esseen. Kun opettaja on antanut esseestä palautteen, tulee siitä automaattinen ilmoitus sähköpostiin.

Opintosuoritukset arvioidaan asteikolla 0–5 tai hyväksytyt/hylätyt.

Arviointiasteikko:

5 = erinomainen

4 = kiitettävä

3 = hyvä

2 = tyydyttävä

1 = välttävä

i = hylätty/täydennettävä

Oikeusturva arvioinnissa

Ongelmatilanteet pyritään aina ratkomaan ensin sillä tasolla, jolla ne ovat esiintyneet. Opintosuorituksia koskevilla ongelmilla tulee ensisijaisesti ottaa yhteyttä opintojen suunnittelijaan, joka osaa neuvoa ja ohjata tarvittaessa eteenpäin ongelman ratkomisessa. Jos olet tyytymätön esseen tai tentin arvosanaan, keskustele siitä ensin arvosanan antaneen opettajan kanssa ja tarvittaessa myös oppiaineen suunnittelijan kans-

sa. Jos ongelma ei ratkea, voit tehdä oikaisuvaatimuksen suullisesti tai kirjallisesti arvos- telun suorittaneelta opettajalta 14 päivän si- sällä suullisen palautteen antamisesta. Opet- tajan täytyy tällöin antaa oikaisuvaatimuk- seen kirjallinen vastaus. Jos olet tyytymätön opettajan tekemään oikaisupäätökseen, voit saattaa asian tutkintolautakunnan käsiteltä- väksi 14 päivän kuluessa siitä, kun olet saa- nut päätöksestä tiedon.

Kokonaisarvosana ja opintorekisteri- ote

Kun olet suorittanut perus- tai aineopin- not valmiiksi ja suoritukset on tallennet- tu opintorekisteriin, pyydä opintosiihtee- riä laittamaan loppumerkintä (=opin- tokokonaisuuden arvosana) ja lähettä- mään opintorekisteriote todisteeksi val- miista arvosanasta. Kokonaisuusmerkintää edellytetään esimerkiksi haettaessa yliopiston tutkinto-opiskelijaksi avoimen väylän kautta! Opintorekisteriotetta ei lähetetä automaatti- sesti, jotta voit tarvittaessa korottaa yksittäi- sen suorituksen arvosanaa opintojen valmiiksi saamisen jälkeen.

Perus- ja aineopintojen kokonaisarvosana määräytyy opintojaksojen painotettuna kes- kiarvona. Kerro kunkin jakson numeerinen ar- vosana opintopistemäärällä, laske luvut yh- teen ja jaa saatu luku opintopisteiden luku- määrällä. Hyväksytyt/hylätyt -asteikolla ar- vioituja opintojaksoja tai osasuorituksia ei lasketa keskiarvoon. Arvosanojen pisterajat ovat:

¹⁹<https://student.peppi.utu.fi>

²⁰<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

erinomaiset tiedot 5 (4,50–5)
kiitettävät tiedot 4 (3,50–4,49)
hyvät tiedot 3 (2,50–3,49)
tydyttävät tiedot 2 (1,50–2,49)
välttävät tiedot 1 (1–1,49)

Kokonaisuusmerkinnän tallentamisen jälkeen perusopintojen ja/tai aineopintojen opintokokonaisuuden arvosanan korottaminen on mahdollista vain, jos välttävät tai tyydyttävät tiedot ovat este opintojen jatkamiselle esimerkiksi aineopintoihin tai avoimen väylän kautta hakuun tutkinto-opiskelijaksi. Korotetusta arvosanasta ei kirjoiteta erillistä todistusta, vaan arvosanan korottamisesta tehdään merkintä opintorekisteriin. Korottamisesta ei tule opintopisteitä. Välttävin tai tyydyttävin tiedoin suoritettut perusopinnot voi korottaa suorittamalla yhden valitsemansa perusopintojen opintojakson uudelleen. Korotetusta opintojaksosta tulee saada parempi arvosana kuin ensimmäisellä kerralla. Ellei kokonaisuuden arvosanaksi tule tämän jälkeen hyvät tiedot, tulee korottaa kaksi opintojaksoa. Välttävin tai tyydyttävin tiedoin suoritettut aineopinnot voi korottaa suorittamalla aineopintojen opintojaksoista kirjallisuutta 8 op verran, josta sovitaan suunnittelijan kanssa.

Mikä on vilppiä?

Eettisyys on Turun yliopiston toiminnan keskeisiä arvoja, minkä tulee näkyä myös arjes-

sa. Opintosuoritukset on hankittava rehellisesti siten, että opiskelija antaa oikean kuvan osaamisestaan. Tämä edellyttää niin opiskelijalta kuin opettajaltakin rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, objektiivisuutta ja hyvän tieteellisen käytännön periaatteiden noudattamista.

Yliopisto tiukentaa opiskeluvilpin seuraamuskäytäntöä 1.8.2025 alkaen: suunnitelmallisesta vilpistä seuraa jatkossa lähtökohtaisesti aina opiskeluoikeuden menettäminen määräajaksi. Suunnitelmallista vilpintekoa on esimerkiksi valmisteltu luntaaminen tentissä, toisen puolesta tenttiminen, plagiointi ja autoplagiointi, toisen (myös tekoälyn) laatiman vastauksen tai muun kirjoituksen esittäminen omana ilman viittauksia osin tai kokonaan sekä ohjeistuksen vastainen yhteistyön tekeminen. Lista ei ole tyhjentävä, vaan suunnitelmallisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti.

Oppimisen eettiset ohjeet ²¹

Vilppitapausten menettelyohje (TY) ²²

²¹<https://www.utu.fi/fi/oppimisen-eettiset-ohjeet>

²²<https://www.utu.fi/fi/turun-yliopiston-menettelyohjeet-vilppitapausten-varalle>

2.6 Keskeneneräiset opinnot

Jos opinto-oikeusaika loppuu ennen opintojen valmistumista, ota yhteys oppiaineen suunnittelijaan tai opintosihteeriiin ja saat ohjeet opintojen valmiiksi suorittamiseen. Avoimen yliopiston opintomaksu on 18 euroa / suoritettava opintopiste. Opinto-oikeus on voimassa opetuksen keston ja opintosuoritusten ajan. Opintoja jatketaan aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan.

Valmis opintokokonaisuus ei vanhene, mutta jos opintokokonaisuus muuttuu laajemmaksi, voi sitä joutua täydentämään. Keskeneneräisten perus- tai aineopintojen opintojaksot vanhenevat, jos opiskelija on suorittanut enimmän osan (perusopinnoissa vähintään 13 op ja aineopinnoissa 18 op) ennen vuotta 2017. Vanhentuneet opinnot päivitetään suorittamalla yksi opintojakso uudelleen.

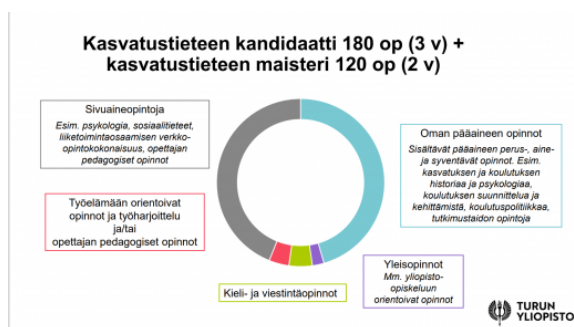
Opintojaksojen osasuoritukset vanhenevat, jos opiskelija ei suorita opintojaksoa valmiiksi suorittamislukukautta seuraavina neljänä lukukautena tai opetussuunnitelman muuttuessa. Tällöin opintojakso on suoritettava kokonaan uudestaan voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan.

2.7 Jatko-opintomahdollisuuksia

Perusopintojen jälkeen voit jatkaa opiskelua aineopintoihin. Perusopinnot tulee olla suoritettu vähintään hyvin tiedoin. Avoimessa yliopistossa ei voi suorittaa tutkintoa, mutta avoimessa yliopistossa on mahdollisuus opiskella suurin osa kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon kuuluvista opinnoista kuten kasvatustieteen, erityispedagogiikan ja aikuiskasvatustieteen perus- ja aineopinnot, sivuaineopintoja, osa kieli-, viestintä- ja metodiopinnoista sekä yksittäisiä syventävien opintojen opintojaksoja. Kasvatustieteellisten aineiden lisäksi sivuaineiksi voi valita esimerkiksi perusopinnot filosofiasta ja valtio-opista sekä perus- ja aineopinnot psykologiasta, sosiaalitieteistä tai sosiaalityöstä.

KUVIO 1. Esimerkki kasvatustieteiden kandidaatin ja maisterin opinnoista (Lähde: Avoimesta yliopistosta tutkinto-opiskelijaksi -Kasvatustieteiden tiedekunnan opinnot ja opiskelijavalinnat 2024 -diat)

Yliopiston tutkinto-opiskelijaksi voit hakea osallistumalla pääsykokeisiin normaalissa hakumenettelyssä, avoimen yliopiston väy-

län tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden maisterihaussa.

Tutkinto-opiskelijaksi?

Kasvatustieteen, aikuiskasvatustieteen ja erityispedagogiikan koulutukseen (kandidaatin ja maisterin tutkinto), luokanopettajan ja varhaiskasvatuksenopettajan koulutukseen voi hakea tutkinto-opiskelijaksi avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuneiden kiintiössä, kun olet suorittanut jonkin yliopistollisen kasvatustieteellisen alan perusopintokokonaisuuden esimerkiksi kasvatus- ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot tai erityispedagogiikan perusopinnot.

Korkeakoulututkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon tai vähintään kolmevuotisen luokanopettajatutkinnon suorittaneet voivat hakea korkeakoulututkinnon suorittaneiden yhteisvalinnassa kasvatustieteen, luokanopettajan tai varhaiskasvatuksen maisteriopintoihin suoritettuaan haettavasta pääaineesta perus- ja aineopinnot vähintään hyvin tiedoin.

Valintojen hakukriteerit ja opiskelijakiintiöt julkaistaan vuosittain lokakuussa [Opintopolku.fi](https://opintopolku.fi)²³ – palvelussa. Haku-aika on vuosittain maaliskuussa.

Tavoitteena tutkinto?²⁴

Hakeminen Turun yliopistoon²⁵

²³<https://opintopolku.fi/konfo/fi/>

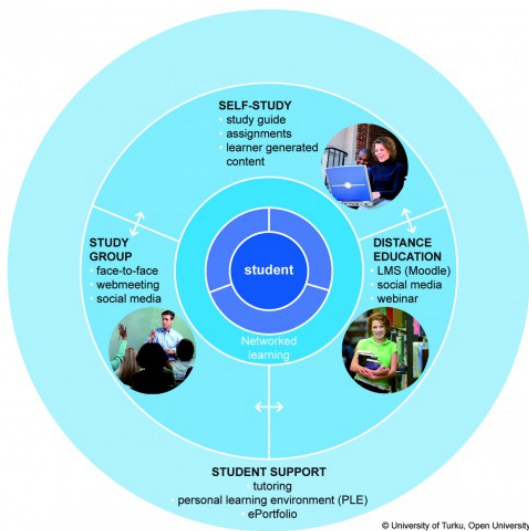
²⁴<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/tavoitteena-tutkinto>

²⁵<https://www.utu.fi/fi/opiskelijaksi/hakeminen>

3 Opiskelua monimuotoisesti

Opinnoissa on keskeistä ohjattu itsenäinen opiskelu, joka sisältää perehtymistä opintomateriaaliin, valmistautumista tuutorin ohjaamaan ryhmä- tai verkkotyöskentelyyn, tiedonhakuun, esseiden ja muiden kirjallisten tehtävien kirjoittamista ja tentteihin lukemista. Opiskeluasi tukevat luennot, opintomateriaalit, verkko-oppimisympäristö sekä yhteistoiminnallinen työskentely ryhmässä. Vastuu oppimisesta ja opintojen etenemisestä on ensisijaisesti sinulla itselläsi.

Opiskelutaidoissa on mahdollista kehittyä kaiken aikaa. Motivaatio opiskeluun sekä hyvät opiskelutaidot, kuten kirjoitustaito, syvällinen lukeminen, olennaisten asioiden erottelu- ja ajankäytön suunnittelu, tiedonhankinta kirjastoista ja verkosta sekä keskustelutaito edistävät ymmärtämistä ja oppimista.

Kuva 2: KUVIO 2. Monimuotoinen oppimisympäristö (kuva suurenee klikkaamalla sen päältä)

3.1 Itsenäinen opiskelu

Itsenäisessä opiskelussa korostuu oma aktiivisuutesi tiedon etsijänä ja käsittelijänä. Olet vastuussa opiskeluprosessisi suunnittelusta, etenemisestä ja mielekkyydestä. Keskustelut tuutorin ja muiden opiskelijoiden kanssa voivat edistää kykyäsi asettaa realistisia tavoitteita, arvioida omia suorituksiasi tai joustavuuttasi opiskelutapojen käytössä. Oppiminen on taito, jota voit kehittää vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Opintojaksokohtaiset opiskeluoppaat ohjaavat ja tukevat opiskeluprosessiasi esimerkiksi opiskelun suunnittelussa ja tehtävien sekä tenttien suorittamisessa. Oppaissa olevien pohdintatehtävien tarkoituksena on ohjata keskeisten asioiden pohtimiseen, auttaa yhdistämään asioita omaan kokemukseen sekä pohjustaa asioiden käsittelyä esimerkiksi opintoryhmässä tai verkkokeskustelussa.

Itsenäiseen opiskeluun sisältyy runsaasti lukemista ja työskentelyä kirjallisuuden parissa. Opintojaksoihin sisältyvä kirjallisuus esitellään opetussuunnitelmassa sekä opiskeluoppaassa. Kirjallisuutta hyödynnetään joko

tehtävien lähdemateriaalina tai se tentitään. Kirjallisuuden hankit lainaamalla tai halutesasi ostamalla, ja osa kirjallisuudesta löytyy myös sähköisesti verkosta. Kun käytät kirjastopalveluja, lähde liikkeelle hyvissä ajoin, jotta ennätät saamaan kirjat käyttöösi ajoissa.

3.2 Opintoryhmä

Opintoryhmän tavoitteena on tukea opiskelua ja edistää oppimistasi. Aikuisopiskelijoiden erilaiset näkemykset ja kokemukset voivat laajentaa omaa näkemystäsi asioista ja antaa uusia ideoita esimerkiksi esseen kirjoittamiseen. Opintoryhmät kokoontuvat paikallisessa oppilaitoksessa, verkossa tai molemmissa. Oppilaitosten opintoryhmä kokoontuu keskimäärin pari kertaa kuukaudessa perusopinnoissa vuoden ja aineopinnoissa noin puolentoista vuoden ajan. Verkossa ohjattu opiskelu kestää vastaavasti vuoden ja aineopinnoissa noin puolitoista vuotta.

Ryhmän työskentelyä ohjaa tuutori, joka toimii sekä oppimisen ohjaajana että sisältöjen asiantuntijana. Tuutori on ryhmän ohjaaja, joka vastaa ryhmätyöskentelyn suunnittelusta ja kokoontumisten mielekkästä etenemisestä. Verkossa tuutori ohjaa opiskelua esimerkiksi ohjeistamalla, käynnistämällä keskustelun, ohjaamalla ja yhteenvetämällä keskustelua sekä vastaamalla opiskelijoiden kysymyksiin. Opiskeluoppaassa on ideoita opintoryhmän työskentelyyn, joita ryhmät voivat tuutorin johdolla vapaasti soveltaa sekä ideoita lisää. Vastuu ryhmän toiminnasta on sen jokaisella jäsenellä.

Tehokkaan ryhmäopiskelun edellytys on, että olet ennen ryhmä- tai verkkotyöskentelyä perehtynyt opiskeluoppaaseen sekä muuhun aiheeseen liittyvään materiaaliin. Valmistau-

tuminen edistää uuden tiedon omaksumista ja ymmärtämistä sekä aktiivista osallistumista ja tarkoituksena on syventää ryhmän yhteistä aiheiden käsittelyä. Keskusteluissa perustelet omia ajatuksiasi ja jäsennät niitä uudelleen.

Ryhmätyöskentely jakaantuu koko opinto- tai verkkoryhmän työskentelyksi tai esimerkiksi lukupiirityöskentelyksi, jolloin opinto- tai verkkoryhmä on järjestäytynyt pienempiin ryhmiin. Lukupiirit voivat kokoontua itsenäisesti kasvokkain tai verkossa. Lukupiirityöskentely on yksi mahdollisuus tutustua kirjallisuuteen ja valmistautua opintosuoritusten tekoon. Ryhmässä voidaan esimerkiksi sopia, että jokainen lukee tietyn osan vaadittavasta materiaalista ja välittää sen olennaisen sisällön muille. Lukupiirissä keskustellen ja yhteistyössä toimien vaikeatkin asiat voidaan näin selvittää yhteistyössä.

3.3 Luento-opetus

Opintoihin sisältyy yliopiston opettajien pitämiä luentoja ja/tai pienryhmäopetusta. Opetuksen tarkoituksena on johdattaa sekä selvittää ja syventää opintojakson sisältöjä ja keskeisiä käsitteitä. Luennot pidetään Turun yliopistossa ja/tai etäyhteydellä Zoom-verkkokokousympäristössä ja ne on tarkoitettu kaikille opintokokonaisuuden opiskelijoille. Etäyhteys mahdollistaa joustavan osallistumisen luennoille, kun voit osallistua tietokoneen välityksellä paikkakunnasta riippumatta. Useimmat luennoista myös tallennetaan, jolloin ne ovat jälkikäteenkin kuunneltavissa oppiaineen verkko-oppimisympäristössä Moodlessa. Tarvittaessa opiskelija voi tallentaa luennon omaan käyttöönsä, mutta sitä ei saa levittää eteenpäin. Hyvän tavan mukaista on pyytää opettajalta lupa luennon tallentamiseen.

Luennoille osallistuminen on suositeltavaa, sillä ne edistävät ja tukevat itsenäistä opiskelua ja oppimista. Osassa luennoista on osallistumisvelvollisuus, jolloin pakollinen perusteltu poissaolo korvataan erikseen ilmoitetulla tavalla.

3.4 Tiedonhankinta

Tiedonhallinnalliset valmiudet ovat keskeisiä opiskelutaitoja. Tiedonhankintataitojen tavoitteet ovat:

- Osaat käyttää kirjastojen palveluja opiskelussasi.
- Tunnet monipuolisesti tieteenalasi tiedonlähteitä.
- Osaat arvioida tiedonlähteiden sopivuutta erilaisiin käyttötarkoituksiin.
- Ovit hankkimaan itsenäisesti ja tehokkaasti tietellistä tietoa:
 - Osaat käyttää erilaisia hakutekniikoita.
 - Osaat hyödyntää tiedonhaun apuvälineitä (mm. tekoälyavustajat) tiedonhaussa.
- Pystyt arvioimaan verkosta löytyvän tiedon luotettavuutta.

Kirjaston käyttö ja palvelut

Voit tutustua kirjaston aukioloaikoihin, palveluihin ja tiloihin [kirjaston verkkosivujen](#) ²⁶ sekä uuden opiskelijan oppaan avulla.

Tarvitset kirjastokortin painetun aineiston lainaamiseen:

- Saat kortin käyttöösi joko [Tuudo-sovelluksen](#) ²⁷ kautta tai [tilaamalla pe-](#)

[rinteisen kirjastokortin lomakkeella](#) ²⁸ .

- Lainausautomaateilla tarvitaan kirjastokortin lisäksi PIN-tunnusta. Kirjautu sisään Volter-tietokantaan utu-tunnuksellasi ja aseta PIN-tunnus omissa tiedoissasi.

Kurssikirjat ja Volter-tietokanta

Tarvitset kurssikirjoja ja muuta kurssimateriaalia, esimerkiksi sähköisessä muodossa olevia artikkeleja, opiskellessasi avoimessa yliopistossa. Suurimman osan kirjoista saat lainaamalla ne kirjastoista, ja monista kurssikirjoista on tarjolla myös Volter-tietokannasta löytyviä e-versioita. Kurssikirjat ovat hyvin kysytyjä, joten niiden etsiminen ja lukeminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin.

Löydät kaikki Turun yliopiston kirjaston aineistot mm. painetut ja sähköiset kurssikirjat Volter-tietokannasta ([utuvolter.fi](#) ²⁹).

- Kirjautumalla Volterissa sisään utu-tunnuksillasi voit uusia lainoja ja tehdä varauksia, jos kaikki kappaleet ovat jo lainassa.
- Kirjautumalla voit myös käyttää etänä sähköisiä aineistoja kuten e-kurssikirjoja.
- [Volterin pikaohje](#) ³⁰

²⁶<https://www.utu.fi/fi/yliopisto/kirjasto/asiakkaana-kirjastossa/uuden-utuopiskelijan-kirjasto-opas>

²⁷<https://intranet.utu.fi/index/tuudo/Sivut/default.aspx>

²⁸<https://apps.utu.fi/kirjasto/lomakkeet/kirjastokorttitilaus.htm>

²⁹<https://utuvolter.fi>

³⁰<https://www.utu.fi/fi/volterin-pikaohje>

³¹<https://utuguides.fi/kasvatus>

Vertaisarvioidut artikkelit

Kirjaston kokoamassa Kasvatustieteet-oppaasta ³¹ löydät kootusti tietoa tieteenalan tärkeimmistä tietokannoista, lehtistä ja muista tiedon lähteistä. Oppaassa on tietoa myös kasvatustieteilijöille tärkeistä vertaisarvioituista artikkeleista.

Voit etsiä kansainvälisiä vertaisarvioituja artikkeleja kansainvälisistä tietokannoista tai Volter-tietokannasta. Muista kohdistaa haku Volterissa kohtaan ”Hae kansainvälisiä artikkeleita”. Volterissa hakua pystyy rajaamaan niin, että se kohdistuu vain vertaisarvioituihin lehtiin.

Kotimaisia artikkeleja löydät kansallisesta Finna.fi -palvelusta (<https://finna.fi> ³²). Muista lähdekriittisyys, sillä Finna sisältää tieteellisyydeltään ja ammatillisuudeltaan eri tasoisia lehtiä.

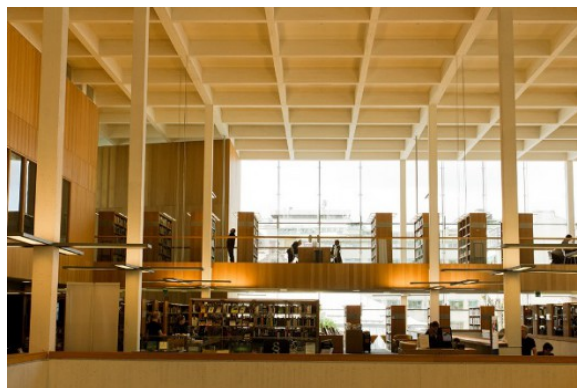
Verkossa luettavia kotimaisia tiedelehtiä on koottu myös Journal.fi ³³ -palveluun.

Tiedonhakua itseopiskellen

Opiskelun sujuva eteneminen edellyttää tiedonhakutaitojen hallintaa, jota voit opiskel-

la itsenäisesti opintojen alkuvaiheesta alkaen kirjaston oppaiden ja itseopiskeltavien Moodle-kurssien avulla. Kirjasto on koonnut oppaita eri teemojen ympärille mm. tiedonhaku, viitteidenhallinta, tekoäly, e-kirjat ja opiskelijan aineistonhallinta. ³⁴

Voit opiskella itsenäisesti omaan tahtiisi kirjaston verkkokurssien avulla. Verkkokursseja on tarjolla perusopintovaiheeseen uudelle opiskelijalle ja aineopintojen opiskelijalle tukemaan tutkielman tekoa. Saat ajantasaiset tiedot kursseista Moodlen Konttori alueelta, jonne päivitetään Moodlen linkki ja salasana vuosittain elo-syyskuussa.

³²<https://finna.fi/>

³³<http://journal.fi/>

³⁴https://utuguides.fi/suomenkielisetoppaat?b=g&d=a&group_id=14279

3.5 Opinto-ohjaus

Tuutori on opinto- tai verkkoryhmän vetäjä, opintojesi ohjaaja ja ensisijainen yhteyshenkilösi opintoihin liittyvissä asioissa. Tuutori toimii yhteydenpitäjänä opiskelijoiden, oppilaitoksen ja avoimen yliopiston välillä.

Opintos sihteeri ja koordinaattori ³⁵ vastaavat opinto-oikeuksien ja sekä tarvittaessa opintosuoritusten tallentamisesta opintorekisteriin, opintorekisteriotteista ja opintomaksujen laskutuksesta.

Suunnittelija ³⁶ vastaa opintojen suunnittelusta ja organisoinnista. Tehtäviin kuuluvat opintojen organisointi ja kehittäminen, kirjallisten tehtävien arviointi, opintomateriaalin tuottaminen sekä opiskelijoiden ja tuutorien ohjaus. Suunnittelija tekee yhteistyötä opettajien, tuutorien ja opiskelijoiden kanssa. Suunnittelijan puoleen voit kääntyä esimerkiksi korvaavusasioissa ja oppiaineen sisällöllisissä kysymyksissä. Voit sopia suunnit-

telijan kanssa myös henkilökohtaisen ohjaustapaamisen.

Yliopiston opettajat luennoivat sekä toimivat asiantuntijoina pienryhmä- ja verkkotyöskentelyssä. Opettajat vastaavat opintomateriaalin tekemisestä yhdessä suunnittelijan kanssa. Keskeinen osa opettajien työtä on kirjallisten tehtävien arvioiminen ja palautteen antaminen opiskelijoille. Opintojaksojen opettajat esittelevät opiskeluoppaassa tai oppiaineen verkkoalueella.

³⁵<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opintoneuvonta-ja-yhteystiedot>

³⁶<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opintoneuvonta-ja-yhteystiedot>

4 Opintosuoritukset

Avoimen yliopiston kasvatustieteellisiin opintoihin sisältyy erilaisia opintosuorituksia kuten esseitä, tenttejä ja verkkotyöskentelyä. Yksityiskohtaiset ohjeet opintosuorituksista löydät opintojaksojen opiskeluoppaista ja opintokokonaisuuden verkkoalueelta Moodlesta.

Tehtävien palautus

Esseet ja muut kirjalliset tehtävät palautetaan pääsääntöisesti verkkoalueelle (Moodle). Verkkoalueella tehtävien palautus tapahtuu opintojakson ohjeiden mukaan tuomalla tiedosto joko palautuslinkkiin tai keskustelualueelle. Muista säilyttää itselläsi kopio tehtävästä.

Tehtävän palautuksessa tiedoston nimi on hyvä nimetä opiskeluoikeuskohtaisella opiskelijanumerolla tai käyttäjätunnuksella. Kun näet lähettämäsi tiedoston nimen tekstikohyksessä, on tehtävä tullut perille. Palautuslinkistä löytyy myöhemmin myös tehtävän arviointi. Opettaja voi avata ja arvioida linkin kautta palautetun tehtävän, mutta muille opiskelijoille tehtävä tai sen arviointi ei näy.

Keskustelualueelle palautetut tehtävät tulevat kaikkien ryhmään kuuluvien näkyville, ja sitä käytetään palautuksissa esimerkiksi silloin, kun tehtäviin sisältyy vertaisarviointia tai keskustelua.

Yksilölliset järjestelyt

Yksilöllisten järjestelyjen saaminen edellyttää voimassa olevan lääkärinlausunnon tai muun asiantuntijalausunnon esittämistä. Asiantuntijalausunto voi olla esimerkiksi erityisopettajan lukilausunto tai psykologin lausunto. Yksilöllinen järjestely voi olla esimerkiksi lisäaika tentissä, yliopiston linjaus lisäajan määrästä on 30 % tentin kokonaiskestosta mutta korkeintaan yksi tunti. (Kahden vuorokauden moodletentteihin ei lisäaika ole tarpeen muutenkin pitkän tenttiajan vuoksi.) Fyysiseen esteettömyyteen liittyvät tarpeet voidaan myös kirjata yksilöllisten järjestelyiden suositukseen.

Tarve yksilölliseen järjestelyyn on hyvä ottaa esille jo opintojen alussa ottamalla yhteyttä esteettömyyssuunnittelijaan, joka tekee suosituksen yksilöllisistä järjestelyistä. Opiskelijan vastuulla on esittää suositus tarvittaville tahoille riittävän ajoissa järjestelyjä varten. Esimerkiksi jos suosituksessa on merkintä tentin lisäajasta, siitä on ilmoitettava opintojen suunnittelijalle hyvissä ajoin, mielellään noin 2 viikkoa ennen tenttipäivää.

Esteettömyyssuunnittelijoiden yhteystiedot:

- Paula Pietilä +358 50 597 1066, esteet@utu.fi
- Essi Huuhka, puh. +358 50 349 9139, esteet@utu.fi

4.1 Essee

Tieteellinen essee on tehtävänannon mukainen, rajatun aiheen ja siitä kumpuavan itse valitun näkökulman tai idean ympärille rakentuva yhtenäinen tekstikokonaisuus. Esseen tarkoituksena on osoittaa, että hallitset sisällöllisesti ja kielellisesti asiakokonaisuuden, josta laadit esseen. Esseen laajempaan tavoitteena on harjaannuttaa kriittiseen tieteelliseen ajatteluun. Tieteellisessä esseessä tulee viitata tieteelliseen lähdekirjallisuuteen. Tieteellinen essee ei ole referaatti lähdekirjallisuudesta, vaan valitun aiheen ja oman näkökulman pohjalta kirjoitettu itsenäinen tekstikokonaisuus. Tieteellisen esseen kirjoittaminen on prosessi, jonka kirjoittamiseen on hyvä varata riittävästi aikaa.

Esseen tavoitteita

- Essee on tehtävänannon mukainen, jossa kirjoittaja osoittaa, että hän hallitsee asiakokonaisuuden ja osaa rajata siitä olennaisen annetussa laajuudessa.
- Sisältö keskittyy aiheen kannalta merkityksellisiin asioihin. Kirjoittaja osoittaa kykynsä ajatella kriittisesti ja itsenäisesti ja osaa erottaa tärkeän vähemmän tärkeästä.
- Esseestä välittyvä asian ymmärtäminen: tekstiä ja ajatuksia ei ole kopioitu suoraan lähdekirjallisuudesta vaan tietoa on muokattu, arvioitu, vertailtu. Aihetta on käsitelty omin sanoin, konkreettisesti ja soveltavin esimerkein.
- Kirjoituksen rakenne on johdonmukainen ja kiinteä. Kirjoittaja pystyy näkemään asioiden välisiä johdonmukaisia suhteita kuten esimerkiksi aika- ja paikka-, syy- ja seuraussuhteet, tärkeysjärjestys, sekä esittää asioista

jäsentyneen näkemyksen.

- Kirjoitustyyli on asiallinen, objektiivinen ja persoonallinen. Väitteiden perustelut ovat pitäviä ja riittäviä. Teksti on helppolukuisia, ytimekästä ja yleistajuista. (Hirsjärvi ym. 2009, 275–276.)

Aiheeseen perehtyminen ja suunnittelu

Kun olet valinnut esseellesi aihepiirin, rajaa ja tarkenna näkökulmaasi muotoilemalla esseen pääkysymys tai -idea. Selkiytä itsellesi, mitä haluat sanoa esseelläsi ja mihin kysymyksiin etsit siinä vastauksia. Usein valmis essee on sitä parempi, mitä tarkemmin rajaus on tehty.

Esseen kirjoitusprosessi aloitetaan perehtymällä lähdekirjallisuuteen ja selvittämällä aiheeseen liittyvät käsitteet, näkökulmat ja keskeiset ongelmat. Tee lähdemateriaalista muistiinpanoja ja merkitse niihin lähdeviitteet, jotta voit tarkistaa tietoja myöhemmin. Lähdeviitteiden merkitseminen ylös jo heti alusta asti helpottaa ja nopeuttaa esseen kirjoitusprosessissa muutoseikkojen oikeaoppista merkitsemistä. Merkitse muistiin tekijä ja teoksen nimi, julkaisuvuosi, painopaikka, kustantaja ja sivunumerot. Kirjoita ylös omia ideoitasi ja ajatuksiasi asioista. Lähdeviitteillä erotetaan omat pohdinnat aiempaan tutkimukseen viittaavasta tekstistä, jotta lukija tietää, mikä on kirjoittajan omaa ja mikä aiempaan tutkimukseen pohjautuvaa pohdintaa. Lähdekirjallisuuden tekstiä tai ajatuksia ei kopioida suoraan vaan tietoa arvioidaan ja vertaillaan.

Monipuolinen aiheeseen tutustuminen auttaa oman näkökulman löytämisessä ja työn rajaamisessa. Kun olet valinnut esseellesi aihepiirin, rajaa ja tarkenna näkökulmaasi muotoilemalla esseen pääkysymys tai -idea. Selkiytä itsellesi, mitä haluat sanoa esseelläsi ja mihin kysymyksiin etsit siinä vastauksia. Teksti pääsee liikkeelle tehokkaammin, kun rajaat ja tarkennat aiheen jo suunnitteluvaiheessa:

- Mitä asiaa käsittelet?
- Mihin tehtävässä pyrit ja mistä näkökulmasta tarkastelet aihetta? Hahmottele työn alustava otsikko mahdollisimman tarkasti.
- Mihin osiin asia jakaantuu?
- Mikä on aiheen suhde muihin asioihin?
- Mikä on asioiden alustava käsittelyjärjestys?
- Mihin kysymyksiin haluat esseessä vastata?

Kirjoita yhtenäisiä tekstikappaleita mahdollisimman pian, sillä kirjoittaminen aktivoi ajattelusi ja sitoo sen asiaan. Voit rajata aiheen asiallisesti, ajallisesti tai jollakin muulla tavalla. Aiheen rajaaminen on yksi esseen kirjoittamisen tärkeimpiä ja samalla vaikeimpia asioita. Esseessä ei saa olla liikaa asiaa, vaan parempi on syventyä suppeampaan asiaan monipuolisesti ja syvällisesti. Kun olet päättänyt näkökulman ja rajauksen, mieti ja kirjaa esseesi jäsentely sekä keskeiset otsikot. Alaotsikot auttavat esseen sisällön jäsentämisessä, joten otsikointiin kannattaa paneutua huolella.

Vaiheittain kohti valmista tekstiä

Tekstin kirjoittaminen on prosessi, jossa lopullinen teksti muotoutuu vähitellen poistojen ja lisäysten kautta. Kirjoitusprosessin alussa kannattaa antaa asioiden ja ajatusten virrata ja kiinnittää vähemmän huomiota muutoseikkoihin. Päämääränä kirjoittamisessa on pyrkiä tiedon toistamisesta kohti tiedon uudelleen jäsentämistä. Toistamalla kirjoitettu essee ei edistä oppimista eikä mahdollista mielekästä kysymyksenasettelua.

Kirjoita johdonmukaisesti, noudattaen omaa punaista lankaasi. Oleellista on, että käsiteltävän aiheen ydinkohdat tulevat esille. Etene asioittain aiheen vaatimusten mukaan eikä esimerkiksi kirjasta toiseen. Pohdi ja vertaa erilaisia käsityksiä, älä ainoastaan kuvaile sitä, mitä kirjoissa on sanottu. Mieti tekstisi kohderyhmää, sillä tavoitteena tietysti on, että viesti välittyy lukijalle. Miten saat keskeiset asiat ja kokonaisuudet selkeästi esille? Onko jäsentelysi tehokas kokonaisuuden hahmottumisen kannalta?

Teorian ja käytännön yhdistäminen sekä asioiden pohtiminen on tärkeää. Esimerkkien tehtävänä on selventää ja havainnollistaa aiheen teoreettista käsittelyä sekä välittää asioiden ymmärtäminen lukijalle. Omaan kokemusmaailmaan viittaamista tulee käyttää harkiten, sillä tieteen tavoitteena on irrottautua satunnaisista, yksittäisen henkilön kokemuksista ja tuottaa jotakin yleisempää käsiteltävää ilmiötä kuvaavaa tarkastelua. Omaan kokemusmaailmaan viittaaminen sopii parhaiten esseen johdantoon ja pohdintasuuteen.

Lähdekirjallisuuteen sidottua ja teoreettisen aiheen käsittelyyn liittyvää pohdintaa on hyvä olla pitkin esseitä. Pohdinta voi olla lähteiden ajatusten vertailua ja erittelyä, kriittisiä kannanottoja lähteen esittelemiin ilmi-

öihin ja niistä omien johtopäätösten kehittyä tai ajankohtaisten yleisessä keskustelussa mukana olevien ilmiöiden nivomista mukaan tekstiin. Omia analyyseja ja pohdintoja on hyvä nivoa lähdekirjallisuudesta tehtyjen nostojen yhteyteen, mutta myös erillisen pohdintaluvun kirjoittaminen on suositeltavaa. Pohdintaluvussa voit esimerkiksi vetää yhteen esseen tavoitteen kannalta keskeiset asiat, esittää omia tulkintoja ja pohdintoja sekä tuoda esiin jotain uutta – luoda katsetta eteenpäin tai asettaa kysymyksiä ja kyseenalaistuksia.

Useita vaihtoehtoja asioiden jäsentelyyn

Hirsjärvi ym. (2009, 40–41) esittelevät asiakokostekstin rakenteeseen seuraavia ratkaisuja:

- Aika- eli kronologinen järjestys (esimerkiksi ennen–nyt–tulevaisuudessa)
- Paikallisuuden mukainen jäsenitys (esimerkiksi meillä–muualla, lähellä–kaukana)
- Luettelojäsenitys sopii edellisten tavoin käytettäväksi yhdessä muiden mahdollisuuksien kanssa (esimerkiksi yleisestä erityiseen, tärkeästä vähemmän tärkeään)
- Temaattinen eli eri teemaa eri luvuissa tai kappaleissa eri näkökulmista kehittyvä jäsenitys.
- Tutusta tuntemattomampaan tai yksinkertaisesta vaikeampaan – jäsenityksessä tuttu tai yksinkertainen asia antaa lukijalle kiinnokohdan, josta hän voi edetä kohti vieraampaa tai vaikeampaa asiaa.
- Vertailuun, vastakohtiin ja vastakkainasetteluun perustuva jäsenitys (esimerkiksi kahden vertailtavan tutkijan tai kahden ilmiön vastakkainasettelu)
- Syy–seuraus -jäsenitys tai ilmiö–syy -jäsenitys on käyttökelpoinen, kun käsitellään jotakin tapahtumaa ja sen seurauksia tai jotakin tilannetta ja siihen johtaneita syitä.
- Ongelma–ratkaisu -jäsenitys tai kysymys–

vastaus -jäsenitys perustuu ongelman tunnistamiseen ja rajaamiseen sekä monipuoliseen ymmärtämiseen (esimerkiksi mikä on tarkasteltava ongelma ja miten se ilmenee? Mitkä ovat sen syitä? Mitä ja minkälaisia ratkaisu- vaihtoehtoja ongelmaan löytyy?)

Kirjoita asiat asiatyylillä omin sanoin ja kokonaislausein. Suoria lainauksia, lähteen sanataarkkaa kopiointia, tulee käyttää harkiten ja säästeliäästi: mieluiten ei ollenkaan, ellei kyseessä ole todella hyvin muotoiltu ajatus. Älä käytä ranskalaisia viivoja, luetteloita tai kopioi lähteessä olevaa taulukkoa tekstiin sellaisenaan, vaan kirjoita niiden sisältämä asia tekstimuodossa esseeseen. Myöskään yhden tai kahden virkkeen kappaleet eivät kuulu esseeseen.

Kiinnitä erityistä huomiota täsmälliseen esitystapaan ja oikeaan kieliasuun, jolloin apuna voit käyttää tekstinkäsittelyohjelman oikolukua. Tekstiä tarkastaessasi muista, että hyvälle esseele on ominaista rakenteen johdonmukaisuus, asiasisällön selkeys, ilmaisuuden yksinkertaisuus ja tarkkuus sekä otsikon ja sisällön vastaavuus. Omalle tekstillä sokeutuu helposti, joten voit pyytää jonkun toisen lukemaan esseesi ja antamaan siitä palautetta.

Tekoölyn käyttö

Tekoölyä voi käyttää opiskelun apuna mm. tiedonhaussa, aiheen ideoinnissa, tiivistelmien teossa ja kirjoittamisen apuvälineenä esimerkiksi kielenhuoltoon. Kun olet käyttänyt tekoölyä, kerro tehtävässä miten olet sitä käyttänyt. Huomioi kuitenkin, että opintojaksolla voi olla tarkemmin määritelty, miten tekoölyä voi tai ei voi käyttää. Opettajalla on oikeus päättää asiasta tekoölyn hyödyntämisestä opintojakson tehtävissä. Muistathan, että olet kuitenkin itse vastuussa mm. tekstin oikeellisuudesta ja asianmukaisesta viittaami-

sesta lähteisiin. Tekoälyn käyttö on hyödyllinen työelämätaito, jota voit harjoitella opintojen aikana vastuullisesti ja kriittisesti arvioiden.

Lisätietoja:

Yliopiston kirjaston tekoälyopas³⁷

Vararehtorin linjaus Tekoäly 3_2023³⁸

³⁷<https://utuguides.fi/tekoaly>

³⁸https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/Vararehtorin-linjaus-Tekoaly-3_2023.pdf

4.1.1 Rakenne ja ulkoasu

Esseen rakenne muodostuu seuraavista osista:

Kansilehti (ks. malli) ³⁹

Sisällysluettelo (ks. malli) ⁴⁰

- sisällysluettelo otsikoidaan lyhyesti otsikolla sisällys tai sisältö

Tekstiosa

- tekstiosa koostuu johdannosta, runkotekstistä ja johtopäätöksistä/pohdinnasta ja vain nämä osat lasketaan esseen pituuteen
- pääluvun tulee sisältää aina vähintään kaksi alalukua, jotta alaluvut ovat tarpeen
- noudata tehtävän laajuudesta annettu- ja ohjeita, ohjeellinen sivumäärä tarkoittaa tekstiosaa johdannosta pohdintaan
- suositeltava kirjasin Times New Roman tai Arial, pistekoko 12, riviväli 1,15 (jos käytät esseen mallipohjaa, on riviväli 1,5)
- rivivälin tulee olla koko tehtävässä sama, myös sisällys- ja lähdeluettelossa
- vasemman ja oikean marginaalin leveys on 2 cm (Wordin oletus)
- ylä- ja alareunan marginaalien leveys on 2,5 cm

Lähdeluettelo (ks. malli) ⁴¹

Itsearviointi

³⁹<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/kansilehti.pdf>

⁴⁰<https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/malli-sisallöstä1.pdf>

⁴¹https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/malli_lahteista1.pdf

- esseen loppuun lähdeluettelon jälkeen liitetään oma arvio esseestä ja sen kirjoitusprosessista (esim. esseen vahvuudet, kehityksen kohteet, mahdolliset ongelmat kirjoitusprosessin aikana ja miten ne on ratkaistu, mistä toivot palautetta ja minkä arvosanan annat essellesi)

Opinnoissa voi olla käytössä myös opinnäytetyön mallipohja, jonka voit halutessasi tallentaa omalle koneellesi opintojen Moodlealueelta. Mallipohjassa on valmiina opinnäytetyön rakenne ja asetukset (jotka poikkeavat hieman edellä olevista esseen ohjeista) sekä lyhyesti ulkoasuun, sisältöön ja saavuttavuuteen liittyviä ohjeita.

Johdanto herättää lukijan

Johdanto kertoo lukijalle, mitä odottaa esseeltä. Hyvä johdanto on lyhyt ja se herättää lukijan mielenkiinnon. Essee perustuu ongelmanasettelulle, joka määrittää esseen alussa tehtävänannon tarjoamissa rajoissa. Johdanto hahmottelee esseen tavoitteen, päälinjat ja esittelee ongelman, johon haetaan ratkaisua esseessä sekä perustelee tehdyn rajauksen. Siinä voi myös määrittellä lyhyesti esseen keskeiset käsitteet. Johdanto kirjoitetaan usein viimeiseksi.

Runkoteksti esseen ytimenä

Essee muodostaa yhtenäisen tarinan, jossa on juoni eli punainen lanka. Asiat tulee liittää toisiinsa käsittelyssä. Aihetta käsitellään joh-

donmukaisesti siten, että jokainen virke, kappale ja luku vievät asiaa osaltaan eteenpäin ja toisiaan seuraavat tekstin osat ovat viittaussuhteessa toisiinsa. Hyvä kappale koostuu yhdestä pääasiasta sekä sitä tukevista selityksistä, yksityiskohdista ja esimerkeistä. Huomaa, ettei yksi tai kaksi virkettä vielä ole kappale eikä yksi kappale vielä riitä muodostamaan omaa lukuaan. Yksittäiset asiat tulee liittää kokonaisuuksiin, jotta esseestä ei tule faktaluetteloa. Kehittele yksityiskohdista useita ajatuksia rinnakkain, yhdistele niitä ja tee omia päätelmiä. Kokonaiskuvaa voit pyrkiä hahmottamaan miettimällä asioiden välisiä yhteyksiä tai vuorovaikutussuhteita. Noudata tarkastelussa valitsemaasi näkökulmaa.

Johtopäätös kokoaa aiheen

Esseen viimeinen tekstiluku on pohdintaosa, johon kokoat keskeisimmät asiat, näkemykse-

si aiheesta ja otat kantaa johdannossa esitettyihin kysymyksiin. Se ei ole pelkkää aikaisemman toistoa tai tiivistelmää, vaan asioiden huolellista ja kriittistä pohdintaa esseessä aikaisemmin käsiteltyihin tietoihin tukeutuen. Pohdintaosiossa voidaan myös kohdistaa katsetta tulevaan, ja pohtia esimerkiksi tarkastelemasi aiheen merkitystä tulevaisuudessa tai mahdollisia jatkotutkimustarpeita.

Kuva 3: Moyan Brenn. Flickr.com

4.1.2 Lähdeviitteet

Kirjallisuuden sisältöä laitetaan omaan tekstiin joko epäsuorina tai suorina lainauksina. Kirjallisuuslähteiden lainaaminen merkitään lähdeviittein. Yleisin lainaamisen muoto on tiivistävä referointi, jossa kirjoittaja tiivistää käyttämästään lähteestä ydinasian ja ilmaisee sen tekstissään omin sanoin. Suoria lainauksia eli sitaatteja tulee käyttää harkiten ja harvoin, lisäksi mahdollisimman lyhyesti sekä sanatarkasti. Lainaus on perusteltua, jos kirjoittajana haluat kommentoida, kiistää tai eritellä muiden ajatuksia. Sitaatit on sijoitettava lainausmerkkeihin.

Lähdeviitteiden ja lähteiden julkituominen on yksi tieteellisen kirjoittamisen perusominaisuus, joka pohjautuu tieteellisen tiedon perusteltavuuden vaatimukseen. Kirjoittajan on tuotava julki käyttämänsä lähteet, jotta lukijalla on mahdollisuus tarkistaa, mistä tiedot ovat peräisin ja onko lähteitä tulkittu oikein. Lähdeviittausten avulla lukija näkee, mikä tekstistä on kirjoittajan omaa panosta ja mikä muualta saatua. Eri tiedekunnissa ja oppiaineissa lähteet merkitään eri tavoilla. Kasvatustieteellisissä oppiaineissa noudatetaan Turun yliopiston kasvatustieteiden laitoksen merkintätapaa.

Tekstissä olevan viitteen tarkoituksena on

viitata lähdeluetteloon, josta lukija saa tarkat bibliografiset tiedot käytetystä lähteestä. Esimerkiksi tekstin sisäinen viite (Värri 2019, 100–124) viittaa lähdeluettelossa kohtaan Värri, V-M. 2019. Kasvatus ekokriisin aikakaudella. Tampere: Vastapaino. Lähdeviitteiden ja lähdeluettelon tulee vastata toisiaan. Lähdeluetteloon ei sijoiteta sellaisia teoksia, joihin tutustut tehtävän tekemisen pohjaksi mutta joita et suoranaisesti käyttänyt tekstiä laatiessasi.

Lisätietoja lähdeviite- ja lähdeluettelomerkinnoistä löytyy esimerkiksi:

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2013. Tutki ja kirjoita. 15.–17. painos. Helsinki: Tammi.

Viitteen perusmuoto

Lähdeviite merkitään sulkuihin virkkeen tai kappaleen jälkeen. Viitteeseen merkitään tekijän sukunimi, teoksen painovuosi, pilkku ja sivunumerot, esimerkiksi (Ratworth 2018, 11–13.) Korostettaessa lainatun ajatuksen alkuperäistä esittäjää, merkitään viite tekijän jälkeen, esimerkiksi Ratworth (2018, 34–36) esittelee arvioinnin keskeisiksi arvoiksi...

- Jos tekijöitä on kaksi, mainitaan aina molemmat tekijät esimerkiksi (Hattie & Yates 2013, 10). Tai Hattien ja Yatesin (2013, 10) mukaan...

- Jos tekijöitä on 3–5, ensimmäisessä tekstiviitteessä mainitaan kaikki tekijät. Seuraavilla kerroilla mainitaan vain ensimmäinen tekijä ja loput kirjoittajat merkinnällä ym., esimerkiksi (Rinne ym. 2013, 21.)

- Jos tekijöitä on 6 tai useampia, ensimmäistä kertaa mainittaessa käytetään lyhyttä mer-

kintää ensimmäinen kirjoittaja ja lyhenne ym.

Viittaus yhteen virkkeeseen

Kun lähdeviite koskee vain yhtä virkettä, piste merkitään viitteen sulkeiden jälkeen. Lähdeviitteiden sujuvaa merkintää osoittaa alla olevien merkitsemistapojen joustava käyttö.

- Äiti tuntee vauvan omakseen pitkittyneessä katsekontaktissa, jonka välityksellä syntyy myös kiintymys lapseen (Kalland 2003, 193).
- Ekholm (2002, 58) selostaa viittaamisen eri muotoja tarkastellessaan, miten kirjoittajan on muistettava lähteiden lainausten eettiset perussäännöt ja -ohjeet sekä noudatettava muutoinkin tieteellisen tekstin lainalaisuuksia sisältöä muokatessaan.

Viittaus useaan virkkeeseen

Kun lähdeviite koskee kahta tai useampaa virkettä, piste tulee viitteen sulkeiden sisälle. Huomaa, että viimeinen virke ennen tekstiviitettä lopetetaan normaaliin tapaan pisteeseen.

- Oppilasarvioinnissa verrataan opiskelijoiden oppimistuloksia opetussuunnitelmassa määriteltyihin tavoitteisiin. Arvioinnin eri muotoja ovat diagnostinen, summatiivinen ja formatiivinen arviointi. Diagnostisen arvioinnin tavoitteena on määritellä oppilaan lähtötaso. Formatiivinen palaute antaa opiskelijalle palautetta osaamisesta opetusjakson aikana ja summatiivinen arviointi tarkoittaa usein oppimisen arviointia opintojakson päättyessä. (Jyrhämä, Hellström, Uusikylä & Kansanen 2017, 194–195.)
- Uusikylän ja Atjosen (2007) mukaan oppilasta arviotaessa tulee kiinnittää huomio arviointituloksen luotettavuuteen sekä validiteetin ja reliabiliteetin vaateet täyttäviin arviointikriteereihin. Arvioinnin eri muotoja ovat

diagnostinen, summatiivinen ja formatiivinen arviointi. Diagnostinen arvioinnin tavoitteena on määritellä oppilaan lähtötaso. Formatiivinen palaute antaa opiskelijalle palautetta osaamisesta opetusjakson aikana ja summatiivinen arviointi tarkoittaa usein oppimisen arviointia opintojakson päättyessä. (Uusikylä & Atjonen 2007, 201–204.)

Kun viitataan samalla kertaa useampaan lähteeseen ja viittaukset käsittelevät samaa asiaa/ilmiötä, viitteeseen merkitään lähteiden väliin puolipiste.

- Tekijät asetetaan samojen sulkeiden sisään aakkosjärjestyksessä. (Atjonen 2015, 20–25; Lonka 2015, 100–109; Uusikylä 2012, 51–53.)
- Linnakylä ja Malin (2004, 116–129) sekä Kupari ja Välijärvi (2005, 229) selostavat muiden tutkijoiden tuloksia ja esittävät, että perhekuntien sosiaaliset sekä kulttuuriset pääomat joko edistävät tai estävät kouluikäisten oppimista.

Suora lainaus eli sitaatti

Suora lainaus erotetaan muusta tekstistä lainausmerkein. Sitaatti vastaa täysin alkupeleistä tekstiä välimerkkeineen ja alkukirjaimineen. Mikäli tekstistä poistetaan jotakin, se merkitään ajatusviivalla.

- ”Oppilaiden erilaisuutta tulee pitää mahdollisuutena: jokaisessa oppilaassa on voimavaroja, joita pitää löytää ja joita pitää tukea. Oppilaan sosiaalinen tausta, sukupuoli, — tai aikaisempien opettajien kertomukset ei saisi ratkaista sitä, mitä häneltä odotetaan.” (Uusikylä & Atjonen 2005, 95–96.)

Toimitettu (= kokooma) teos

Toimitetun teoksen artikkeliin viitattaessa merkitään lähdeviitteeseen artikkelin kirjoit-

tajan nimi, julkaisun painovuosi ja sivunumerot. Esimerkiksi kun viitataan Ahosen artikkeliin, joka on osa Heikkisen ja Leino-Kaukaisen toimittamaa teosta Valistus ja koulunpenkki:

- Sivistystyön oppilaitokset, kuten kansan- ja työväenopistot, kiinnostivat naisia alusta alkaen. Etenkin kansanopistoissa naiset olivat enemmistönä jo 1890-luvulta alkaen. Naisennemmistö ihmetytti ja herätti keskustelua jo omana aikanaan. Selittäviä tekijöitä voivat olla naisten muuten rajallisemmat vaihtoehdot jatkokoulutuksen suhteen sekä tarjolla ollut oppiainevalikoima. (Ahonen 2011, 446.) Huom! Katso, miten toimitettu teos merkitään lähdeluetteloon kohdasta 4.1.3 Lähdeluettelo > Kokoomateokset / toimitetut teokset.

Sekundaari- eli toisen käden lähde

Ensisijaisesti pyritään käyttämään alkuperäistä tiedonlähdettä, jossa on uutta tietoa tai ennestään tutkitun tiedon uutta tulkintaa. Jos alkuperäistä lähdettä ei ole saatavissa, viitataan toissijaiseen lähteeseen, jossa lainataan tai referoidaan alkuperäislähdettä. Lähdeluetteloon merkitään tällöin vain viitattavan teoksen tiedot, jonka lähdeviite merkitään normaalisti. Esimerkiksi:

- Niemen (2016) mukaan opettajien tulee tulevaisuudessa osata tehdä paremmin yhteistyötä, ymmärtää oppimisprosessia ja uudistua pedagogisesti (Jyrhämä, Hellström, Uusikylä & Kansanen 2016, 125).
- Opiskelijat, jotka käyttivät kirjaston palveluja, toimivat Kuhlthaun (1993) mallin mukaisesti: He orientoituvat tiedonhankintaprosessiin innostuneesti ja varmoin ottein sekä halusivat tutkittavasta aiheesta kehittyvän uusia polkuja. (Kuhlthau 2004, 77–87.)

Sekundaarilähteen viittauksia alkuperäisläh-

teeseen käytetään omassa tekstissä harkiten ja siten, että luettavuus säilyy. Lähdeteoksessa on usein runsaasti viitteitä, mutta niitä ei tarvitse aina toistaa vaan omassa tekstissä viitataan suoraan käytettyyn teokseen. Kirjoitustavasta on käytävä kuitenkin ilmi selvästi, että kysymyksessä ei ole lainattavasta lähteestä saatu tieto, vaan tekijän siteeraama muiden kirjoittajien tuottama tieto, esimerkiksi:

- Muita tutkijoita siteeraten Tuike Liskala ja Tarja-Riitta Hurme (2006, 40–48); Marja-Liisa Julkunen ja Minna Haring (2002, 83–86) selostavat kuinka tietoisuus omista tiedonkäsittelytoiminnoista luokitetaan metakognitiivisiin taitoihin ja tietoihin.

Henkilökohtainen tiedonanto (esim. luennot, haastattelut)

Henkilökohtaisen tiedonannon lähdeviitteeseen tulee etunimen alkukirjan tai -kirjaimet, sukunimi ja mahdollisimman tarkka päivämäärä. Tällaisia viitteitä käytetään luentojen lisäksi esimerkiksi viitattaessa puhelimitse, kirjeitse tai sähköpostitse saatuihin tietoihin tai keskusteluihin. Merkintä tulee vain tekstiin, ei lähdeluetteloon.

- J. Kivirauman (Johdatus kasvatustieteisiin luento 11.10.2019) mukaan – –.
- Virkkeen tai tekstikappaleen lopussa: (J. Kivirauma, Johdatus kasvatustieteisiin luento 11.10.2019.)

Sähköinen lähde

Lähdemerkintöjen käyttö perustuu siihen, että lukija pystyy tarkistamaan, mistä tiedot ovat peräisin ja onko niitä tulkittu oikein ja sama koskee sähköisiä lähteitä. Lähdeviite merkitään perusmuodossa, esimerkiksi (Lötönen 2022). Jos tekijän nimeä ei mainita,

tekijäksi merkitään dokumentista vastuussa olevan organisaatio, esimerkiksi (Opetushallitus 2018). Jos sähköisessä kirjassa ei ole sivunumeroita, voidaan viitata lukuun, esimerkiksi (Värrä 2019, 6. luku) tai ellei lukua ole merkitty, viitataan otsikkoon.

4.1.3 Lähdeluettelo

Kaikki tekstissä viitatuksi lähteet luetellaan lähdeluettelossa. Lähdeluettelo antaa lukijalle nopean kuvan kirjoittajan teoreettisista lähtökohdista ja auttaa aiheesta kiinnostunutta lukijaa kirjallisuudessa.

Lähdeluettelomerkin yleisrakenne voidaan jakaa neljään osaan: Kuka? Milloin? Mitä? Missä? Toisin sanoen käytetyistä lähteistä mainitaan bibliografiset tiedot lähdeluettelossa kuten kirjoittaja, painovuosi, teoksen tai kirjoituksen nimi, julkaisusarjan nimi, kustantajan kotipaikka ja kustantajan nimi. Lähteet kirjoitetaan aakkosjärjestykseen ensimmäisen tekijän sukunimen mukaan. Jos tekijää ei ole merkitty, aakkostetaan lähde nimikkeen mukaan. Saman tekijän samana vuonna ilmestyneet julkaisut järjestetään aakkosiin keskenään ja erotetaan ilmestymisvuoteen liitetyllä pikkukirjaimella toisistaan esimerkiksi (2008a, 2008b). Joidenkin lähteiden luetteloiminen voi olla ongelmallista, mutta tuolloin on hyvä pitää mielessä lähdeluettelon tehtävä: sen on annettava lukijalle täsmälliset tiedot lähteestä, jotta lukija halutessaan löytää lähteen.

Teos

- Mitchell, D. 2014. WHAT REALLY WORKS in Special and Inclusive Education. Using evidence based teaching strategies. Routledge: Taylor & Francis Group.
- Pihlaja, P. & Viitala, R. 2018. Inklusiivinen varhaiserityiskasvatus. Jyväskylä: PS-kustannus.

Toimitettu (= kokooma) teos

- Hirvonen, I., Siivonen, P. and Komulainen, K. 2023. Finnish University Students Constructing Their Ideal Employable Identities: A Case Study of Top Performing Experts. Teoksessa Rethinking Graduate Employability in Context. Discourse, Policy and Practice. Springer Education eBooks. Rethinking Graduate Employability in Context: Discourse, Policy and Practice | SpringerLink
- Ahonen, K. 2011. Aikuiset opintielä. Vapaan sivistystyön oppilaitokset ja ammatilliset kurssit. Teoksessa A. Heikkinen & P. Leino-Kaukiainen (toim.) Valistus ja koulunpenkki. Kasvatus ja koulutus Suomessa 1860-luvulta 1960-luvulle. Helsinki: SKS, 430–454.
- Chris, J. 2009. Teaching as an affective practice. Teoksessa H. Daniels, H. Lauder & J. Porter (toim.) Educational Theories, cultures, and learning: a critical perspective. London: Routledge, 165–176.

Aikakauslehtiartikkeli

Aikakauslehtiartikkelista merkitään artikkelin kirjoittaja, julkaisuvuosi, artikkelin nimi, lehden nimi, vuosikerta (volyymi), lehden numero ja artikkelin sivunumerot.

- Opiskelijavalintojen ensikertalaiskiintiöiden poliittinen oikeutus ja kritiikki. Haltia, isopahkala-Bouret, U. & Peura, M. 2022. Kasvatus & Aika (Verkko-

lehti) 16 (1), 5–21.

- Neitola, M. 2018. Parents as Teachers and Guides of Their Children's Social Skills. *Journal of Early Childhood Education Research* 7 (2), 392–414.

Sanomalehtiartikkeli

- Takala, A. 2011. Ammattikoulut houkuttelevat nuoria. Lukioon pääsyn keskiarvoraja nousi pääkaupunkiseudulla. Korkein keskiarvo vaaditaan Vantaalla. *Helsingin Sanomat* 15.6.2011, A 12.

Sarjajulkaisu ja tutkimusraportti

Paikkakuntien ja instituutioiden nimiä ei lisätä erikseen, jos ne selviävät muutoin lähdeviittauksesta.

- Meisalo, V., Lavonen, J., Sormunen, K. & Vesisenaho, M. 2011. Tieto- ja viestintätekniikka opettajien peruskoulutuksessa. OECD/CERI New Millennium Learners-projektin ICTin Initial Teacher Training maaraportti Suomesta. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:25.
- Syrjäläinen, E. 2002. Eikö opettaja saisi jo opettaa? Koulun kehittämisen paradoksi ja opettajan työuupumus. Tampereen yliopiston opettajan koulutuslaitoksen julkaisuja A:25.

Dokumentti ilman henkilötekijää

Ilman henkilötekijää lainattavat lähteet voidaan korvata merkinnällä Anon (anonyymi). Tekstiviitteeksi merkitään tällöin esim. Anon.1976b. Tällaiset julkaisut sijoitetaan kronologiseen järjestykseen (ilmestymisajan kohdan mukainen järjestys). Toinen vaihto-

ehto on merkitä lähde nimikkeen mukaan.

- Anon. 1976b. Perhekasvatustoimikunnan mietintö. Komiteanmietintö 1976: 42. Helsinki: Valtion painatuskeskus.
- Tutkimus Oulun koululaisista ja koulu-
laisten päihteiden käytöstä 1972. Oulun evankelisluterilaiset seurakunnat. Nuorisotoimisto. Moniste.

Lait ja asetukset

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 2017. 11.8.2017/531
- Oppivelvollisuuslaki 2020.30.12.2020/1214.
- Yliopistolaki 2009. 24.7.2009/558.
- Valtioneuvoston asetus perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä 2021. 23.9.2021/834.

Arkistolähde

- Elinikäinen oppiminen tietoyhteiskunnassa. Komiteanmietintö 1995:13. Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Opinnäyte ja julkaisematon lähde

- Alatalo, K. 2007. Murrosikä. Mitä murrosiällä tarkoitetaan. Milloin käsite on tullut käyttöömme. Nuorisotutkimuksen opinnäytteet. Turun yliopisto: Kasvatustieteen laitos. Pro gradu-tutkielma.
- Alho-Malmelin, M. & Tuomisto, H. 2002. Avoimen yliopisto-opiskelijan muotokuva. Avoimen yliopiston neuvottelupäivät 22.–23.5.2002. Turku.

Teoksen suomentaja

- Piaget, J. & Inhelder, B. 1977. Lap- sen psykologia. Suomentaja Mirja Ru- tanen. Jyväskylä: Gummerus.

Jos käännös on julkaistu vuosikymmeniä al- kuperäistä teosta myöhemmin, mainitaan al- kuperäisen julkaisun vuosi kustantajatietojen jälkeen.

- Freire, P. 2005. Sorrettujen pedago- giikka. Suomentaja Joel Kurtti. Tam- pere: Vastapaino (alkuteos julkaistu 1970).

Sähköinen lähde

Sähköisestä lähteestä merkitään lähdeluette- loon seuraavat tunnistetiedot:

- Kirjoittajan sukunimi, etunimi tai etu- nimen alkukirjain. Kirjoittajan puuttu- essa merkitään dokumentista vastaava organisaatio.
- Viestintyyppi hakasulkuihin, esim. [verkkodokumentti]. Huomautuskoh- dassa ilmoitetaan, mikäli teos on julkaistu myös painettuna.
- Julkaisupäivä tai päivitysaika, joka kir- jataan dokumentissa olevan merkin- nän mukaan. Viittaus- tai tulostuspäi- vämäärä.
- Verkkosoite ilmoitetaan, jotta saata- vuus pdf-muodossa tehdään näkyväksi.
- ISBN- numero.
- Vesikansa, S. Kuka kasvattaa, ku- ka opettaa? Genealoginen tutkimus perheen ja koulun välisen kasva- tusvastuun politiikasta. Helsinki: Helsingin yliopiston verkkojulkaisut, 2009. Viimeksi päivitetty 25.11.2010, viitattu 17.6.2011. Julkaistu myös

painettuna. Saatavissa pdf-muodos- sa: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/23537/kuka-kasv.pdf?sequence=2>. ISBN 978-952-10-5838-7(PDF).

- Suomen Akatemian tutkimus 2006–2009. WebSeaL-projekti: Webtie- donhaku, informaatiolukutaito ja oppiminen. Viitattu 31.3.2009. <http://www.info.uta.fi/~lieeso/tutkimus.php>

Verkkolehti, ISSN-numero

- Kasvatus & Aika. Suomen koulu- historiallisen seuran historiallis-yh- teiskunnallinen julkaisu [verkkoleh- ti]. Helsinki: Helsingin yliopisto, 2007- [viitattu 16.6.2011]. Saa- tavissa: http://www.kasvatus-ja-aika.fi/site/?lan=1&page_id=389. ISSN 1797-2299.

Sähköinen teos

- Rinne, R., Kivirauma, J. & Lehtinen, E. 2015 (8., uudistettu painos). Joh- datus kasvatustieteisiin. Ps-kustannus. E-kirja (Ellibs).

WWW-sivustolla sijaitseva html-dokumentti

- Halttunen, K. 2003. Students' con- ception of information retrieval. Tampere: Tampere university press. [Viitattu 25.3.2011]. Kirjallinen ilmai- su. Saatavissa: [http://www.sciencedirect.com/science/artic- le//pii/S074818803000032X](http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S074818803000032X). ISSN 1456-954X;361.

Merkintöjen selityksiä:

- URL- osoitin (uniform resource locator) viittaa tiettyyn paikkaan verkossa, esimer- kiksi www-osoite: [36](http://www.edu.fi/info/system/suomi/in-</div><div data-bbox=)

dex.html voidaan purkaa osiin seuraavasti:

- http = yhteystapa, protokolla, tässä tapauksessa HyperText Transfer Protocol
- //www.edu.fi= Internetissä sijaitsevan koneen osoite
- /info/system/suomi = kyseessä olevan koneen hakemistopolku
- index.html= tiedoston nimi, jonka

www-selain lopulta esittää

4.1.4 Esseen arviointi ja palaute

Essee arvioidaan asteikolla 0–5 tai hyväksyty/hylätty. Osa esseistä arvioidaan esseen palautelomakkeella ⁴², jossa annetaan sekä numeerinen että lyhyt sanallinen arviointi. Esseen arviointikriteerit voivat vaihdella opintojaksoittain, mutta seuraavassa joitain yleisiä perusteita.

Erinomaisessa (5) esseessä on kiitettävän (ks. alla) esseen ominaisuudet, ja sen lisäksi kirjoittajan selkeä oma näkökulma. Kirjoittajan oma ote aiheeseen tulee esiin esimerkiksi pohdinnan tai kriittisen tarkastelun kautta. Käsitellyt asiat on otettu haltuun ja sovellettu. Tekstistä näkyy selvästi, että kirjoittaja on osannut yhdistellä, vertailla ja työstää eri lähdekirjoista löytyvää informaatiota oman aiheen kannalta relevantilla tavalla. Lähdekirjallisuutta on hyödynnetty monipuolisesti ja kriittisesti. Tekstin sisäisiä lähdeviitteitä on käytetty luontevasti ja monipuolisesti.

Kiitettävä (4) essee on selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus, jossa aihetta on tarkasteltu monipuolisesti ja kriittisesti valitusta näkökulmasta käsin. Esseen sisältö vastaa otsikkoa. Sisällössä on määritelty keskeiset käsitteet sekä ymmärretty, miten ne liittyvät toisiinsa. Tekstistä välittyy hyvä perehtyneisyys opetussuunnitelman edellyttämään kirjallisuuteen. Esseen rakenne ja muutoseikat ovat ohjeiden mukaiset.

Hyvä (3) essee etenee pääosin johdonmukaisesti, mutta punainen lanka saattaa katketa välillä. Asiatiedot ovat oikein, mutta niiden väliset kytkennät voivat olla hieman puutteellisia. Lähdekirjallisuuteen on perehdytty ja si-

tä on hyödynnetty, mutta enimmäkseen referoiden. Oma pohdinta ja asioiden kriittinen tarkastelu on mahdollisesti vähäistä. Eri lähteistä peräisin olevaa tietoa ei ole juuri yhdistelty, vertailtu tai saatu muuten ”vuoropuheluun” keskenään. Muotoseikoissa on pieniä puutteita. Työn aihe on rajattu kohtuullisen onnistuneesti.

Tyydyttävä (2) essee on kirjoitettu annetusta aiheesta ja siinä on määritelty joitain keskeisiä käsitteitä. Aihetta on käsitelty pintapuolisesti ja siinä saattaa olla pieniä asiavirheitä. Teksti on enimmäkseen lähdekirjallisuutta toistavaa, oman pohdinnan ollessa vähäistä. Muotoseikoissa on jonkin verran parannettavaa.

Välttävä (1) essee on kirjoitettu annetusta aiheesta, mutta aiheen rajausta ja oma pohdinta saattavat puuttua. Vaadittua lähdekirjallisuutta on hyödynnetty vain vähän ja muotoseikoissa on runsaasti parannettavaa. Esseessä saattaa olla huomattavia puutteita useilla arvioitavilla osa-alueilla mutta se täyttää esseele asetetut minimivaatimukset.

Hylätty/täydennettävä essee on epäjohdonmukainen ja jäsentelemätön. Siinä on keskeisiä asioita ymmärretty väärin tai sisältö on kirjoitettu aiheen vierestä. Sisältö ei perustu vaadittavaan lähdekirjallisuuteen tai työn laajuus ei vastaa asetettuja vaatimuksia. Tekstiviitteet ja/tai lähdeluettelo saattavat puuttua kokonaan, tai olla erittäin puutteellisia. Tekstiä on saatettu kopioida ilman asianmukaisia, suoraa lainausta ilmaisevia viitemerkintöjä.

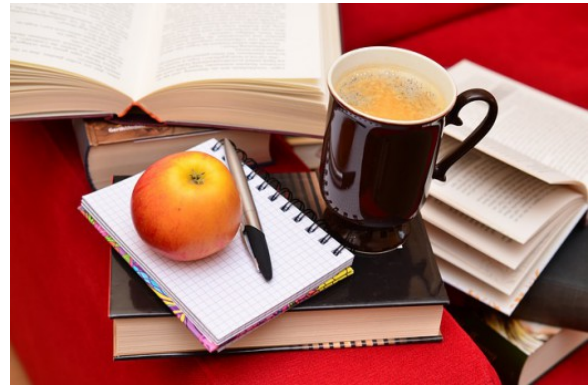
Jos saat esseestäsi arvioinnin hylätty/täyden-

⁴²https://utu.onedu.fi/verkkojulkaisut/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/Esseen_palautelomake.pdf

nettävä, kirjoita työstä uusi versio saamaasi palautetta apuna käyttäen. Voit myös keskustella ongelmakohtista tuutorisi kanssa tai ottaa tarvittaessa yhteyttä tehtävän arvioineeseen opettajaan. Merkitse kansilehteen, että kyseessä on täydennetty versio ja palauta se Moodleen.

Hyväksyttyä arvosanaa voi tarvittaessa korottaa enintään kaksi kertaa. Jos saat huonomman arvosanan kuin ensimmäisellä kerralla, parempi arvosana jää voimaan. Palauttaessasi esseitä merkitse kansilehteen, että ky-

seessä on arvosanan korotus.

4.2 Tentti

Osa opintojaksoista suoritetaan tenttimällä. Tenttipäivät ja tenttitavat ilmoitetaan lukuvuoden aikataulussa ja opintojaksokohtaisissa opiskeluoppaissa. Lukuvuoden aikana on yhden tentin suoritusta varten vähintään kolme tenttimahdollisuutta, ja opiskelijana voit tenttiä samaa tenttiä enintään kolme kertaa. Tentit voivat olla joko moodletenttejä tai Exam-tenttejä, jotka tehdään sähköisen tentin tenttitilassa.

Moodletentti

Moodletentti on yksilö- ja aineistotentti, joka tehdään verkkoalueella tietynä ajankohdana ja rajattuna vastausaikana, esimerkiksi kahden vuorokauden aikana. Aineistotentillä tarkoitetaan tenttiä, jossa voi käyttää luentomuistiinpanoja, kirjallisuutta ja muuta oheismateriaalia. Tenttikysymykset on muotoiltu siten, että kirjoista ei löydy suoraa vastausta, vaan vastaajan on kyettävä yhdistelemään ja päättelämään vastauksissa esittämänsä tiedot. Moodletenttiin valmistaudutaan normaalin tentin tapaan. Esseemuotoiset tenttivastaukset voi kirjoittaa Moodleen prosessina tai vaihtoehtoisesti vastauksen voi kirjoittaa tekstinkäsittelyohjelmalla ja liittää valmiina moodletentin vastauskenttään. Valmis tenttivastaus tallennetaan ja lähetetään arvioitavaksi opettajalle. Moodletenttiin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

⁴³<https://utuguides.fi/c.php?g=669085>

⁴⁴<https://utuguides.fi/c.php?g=669085>

⁴⁵<https://utuguides.fi/c.php?g=669085>

⁴⁶<https://exam.utu.fi/>

⁴⁷<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

⁴⁸<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

⁴⁹<https://www.utu.fi/fi/avoin-yliopisto-opetus/opiskelu-avoimessa-yliopistossa>

Sähköinen tenttipalvelu Exam

Exam –⁴³ t⁴⁴ entttiloja⁴⁵ on useilla eri paikkakunnilla kuten esimerkiksi Turussa, Porissa, Raumalla, Vaasassa, Helsingissä, Jyväskylässä ja Oulussa. Tarkemmat tiedot tenttipaikoista näet tentin varausjärjestelmästä. Tentit ovat varattavissa aikaisintaan 30 vrk ennen tentin suorittamista. Turun yliopistossa sähköinen tentti varataan osoitteessa: <https://exam.utu.fi/>⁴⁶. Linkit Exam-tentteihin ja niihin ilmoittautumiseen löytyvät myös Moodlealueelta tentittävän opintojakson kohdalta. Kun olet varannut tentin, hae [kulkuavain yliopiston IT-palvelupisteestä](#).⁴⁷ Lisätietoja tenttimisestä löydät [Ohjeita opiskelijoille](#)⁴⁹ – otsikon alta kohdasta Tentit ja tenttiminen. Tenttikysymykset avautuvat ja niihin vastataan tietokoneella. Tenttitilassa on sekä reaaliaikainen että tallentava videovalvonta eikä poistuminen tenttitilasta tentin aikana ole sallittua. Tentin valvonta ja henkilöllisyyden todentaminen tapahtuu yhdistämällä kulunvalvonnan ja videovalvonnan tiedot tenttisuoritukseen.

Tenttiin valmistautuminen

Hyvä lukija tekee tenttiin valmistautuessaan koko ajan johtopäätöksiä, etsii asioiden välisiä yhteyksiä sekä koettaa aktiivisesti ymmärtää, mistä tekstissä on kyse. Mikä tahansa tiedon aktiivinen kehittäminen edistää oppimista

ja seuraavat lukuohjeet soveltuvat myös vieraskielisen tekstin opiskeluun.

Saat nopean yleiskäsityksen tekstistä silmäilemällä ennen tekstin varsinaista lukemista takakannen esittelytekstiä, sisällysluetteloa, ensimmäistä ja viimeistä kappaletta sekä otsikoita. Huomioi alleviivaukset, lihavoidut ja kursivoidut sanat, vihjesanat, kuvat tai kaaviot. Lähesty tekstiä kokonaisuutena ja merkitse tärkeät sanat. Tarkista vieraskielisessä tekstissä lopuksi sanakirjasta yhdellä kertaa sellaiset sanat, joita tarvitset olennaisimpien asioiden ymmärtämiseksi.

Asennoidu tekstiin aktiivisesti arvioimalla sen sanomaa ja tekemällä kysymyksiä. Kysymykset auttavat keskittymään, jolloin luet päämäärätietoisemmin. Miten teksti liittyy aikaisempiin tietoihisi? Esittääkö kirjoittaja uusia näkökulmia? Mistä tekstin kohdasta löydät etsimäsi asiat? Miten voit käyttää tekstin tietoja hyväksesi? Etsi vastauksia kysymyksiisi ja yritä hahmottaa tekstin pääajatuksia. Kiinnitä erityistä huomiota kappaleiden teemavirkkeisiin, jotka sisältävät kappaleen keskeisen asian. Teemavirkkeet ovat yleensä kappaleen alussa. Jos et yhden kerran lukemisen jälkeen koe ymmärtäneesi tekstin ydinasioita etkä osannut esittää oikeita kysymyksiä, niin palaa silmäilyvaiheeseen.

Lukemisen ymmärtämistä helpottaa, kun hahmotat eri tekstin osien tehtävät. Johdannossa kirjoittaja johdattelee lukijan aiheeseen ja selittää tekstin tarkoitusta. Selittävässä ja tietoa antavassa osassa kirjoittaja selventää tekstin keskeisiä asioita esittämällä niitä tukevia seikkoja ja yksityiskohtaisia tietoja. Vihjesanat, lyhyt siirtymävirke tai lyhyt kappale kertoo, että siirrytään asiasta toiseen. Määritelmät ovat selityksiä käsitteille, jonka varaan teoriat rakentuvat. Päättänessä eli kappaleen, luvun tai tekstin lopussa kirjoittaja tiivistää sanomansa pääkohdat tai esittää joh-

topäätöksiä tai arvioita.

Lopuksi kertaa ja palauta mieleen kirjan/tekstin pääkohdat ja pääteema. Erottele tosiasiat, väitteet, mielipiteet, otaksumat, perustelut, esimerkit ja johtopäätökset. Alleviivaa ja tee muistiinpanoja. Silmäile lopuksi teksti vielä uudelleen ja pohdi, mikä siinä on olennaista. Käy lopuksi läpi tekemäsi alleviivaukset ja muistiinpanot, jotka auttavat kokonaisuuden hahmottamista.

Käsitekartta avuksi

Yksi hyvä keino ottaa tekstiä haltuun on tehdä siitä käsitekartta. Käsitekartta auttaa jäsentämään tietoa uudenlaiseen muotoon, jotta se on helpompi ymmärtää ja omaksua. Sitä voidaan soveltaa kuvattaessa jotain ilmiötä tai käsitteiden välisiä suhteita, tehtäessä muistiinpanoja tai hahmottaessa tekstin rakennetta. Se on graafinen kuvaus, jossa käytetään avainsanoja. Pääkäsite sijoitetaan yleensä keskelle ja siihen liittyvien asioiden väliset suhteet kuvataan graafisesti. Kun teksti rikotaan graafiseksi kuvioksi, on helpompi pohtia, mitkä asiat kuuluvat yhteen ja miten, mitkä ovat syitä ja mitkä seurauksia. Näin tekstin sisältö avautuu paremmin ja luettu tulee ymmärretyksi sekä liitettyksi siihen kokonaisuuteen, joka muistiin on aikaisemmin muodostunut.

Hyvä tenttivastaus

Tenteissä odotetaan yleensä esseetyyppisiä vastauksia, joiden tarkoituksena on testata opiskelijan tietoja ja ymmärrystä kysytystä aiheesta. Hyvä tenttivastaus vastaa siihen, mitä kysytään. Lue kysymys ajatuksella. Huomaa erityisesti, jos tehtävässä pyydetään analysoimaan, pohtimaan tai vertailemaan ja suunnittele vastauksesi sen mukaan. Älä unohda vastata kysymyksen kaik-

kiin osiin. Vastauksesta tulee näkyä, että olet lukenut ja ymmärtänyt tentittävän kirjallisuuden tai muun oppimateriaalin. Omia näkökantoja kannattaa esittää harkitusti ja perustellusti, eikä tenttivastausta voi rakentaa niiden varaan.

Hyvä tenttivastaus on johdonmukainen ja selkeästi jäsennelty. Siinä on määritelty keskeiset käsitteet ja asia on liitetty laajempaan kontekstiinsa. Vastausta suunnitellessasi mieti, mitkä asiat siihen sisältyvät sekä missä järjestyksessä ja miten ne kannattaa esittää. Kiinnitä huomiota tenttikysymyksen rajaukseen ja vastaa kysymykseen rajauksen mukaisesti. Arvosanaa ei anneta vastausten pituuden perusteella, joten vastausta ei kannata keinotekoisesti venyttää. Kerro pääasiat lukijalle hyvällä suomen kielellä, oppiaineen keskeisiä teorioita ja käsitteitä käyttäen. Määrittele keskeiset käsitteet ja kirjoita vastaukset kokonaisin lausein. Arvosanaa alentavia seikkoja ovat puutteelliset tiedot, asia-

virheet, asiatyylisen argumentoinnin korvaaminen omilla mielipiteillä, vastauksen huono jäsennys, vaikeaselkoisuus tai mahdollisen ohjepituuden huomattava ylittäminen tai alittaminen.

4.3 Oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen voi olla vapaaehtoista mutta suositeltavaa koko opintojen ajan tai se voi olla opintojakson oppimistehtävänä, jolloin siihen ohjeistetaan erikseen. Oppimispäiväkirjaa kirjoitat ensisijaisesti itsellesi, mutta mahdollisuuksien mukaan voit antaa sen luettavaksi esimerkiksi tuutorillesi tai opiskelukaverillesi. Opintoryhmässä voidaan myös sopia, että jokaisen tai esimerkiksi joka toisen kokoontumiskerran lopusta käytetään kirjoittamiseen 5–10 minuuttia. Tärkeätä oppimispäiväkirjan pitämisessä on säännöllisyys.

Miksi oppimispäiväkirja?

Oppimispäiväkirjan tavoitteena on opiskeltavien asioiden syvällinen ja kriittinen analysointi mahdollisimman monesta näkökulmasta. Tärkeätä on myös omien näkemysten perustelu. Oppimispäiväkirja on yksi väline oman reflektiivisen ajattelun ja itsearviointitaitojen kehittämiseen. Kirjoittamisprosessin avulla opiskeltava asia liitetään laajempaan asiayhteyteen sekä kytetään omia kokemuksia ja ajatuksia opiskeltavaan ainekseen.

Oppimispäiväkirjan avulla rakennat aktiivisesti omaa käsitystäsi opiskeltavista asioista ja opit arvioimaan oppimistasi. Se tukee tietopohjan rakentamista ja kokonaiskuvan muodostamista. Henkilökohtaisen näkemyksen muodostaminen auttaa asioiden muistamisessa ja ymmärtämisessä. Se antaa tietoa omasta tavasta työskennellä ja ratkaista asioita. Se toimii muistin tukena ja sen avulla voi palauttaa mieleen eri toimintaympäristöissä sattuneita tapahtumia ja tilanteita, joita voit ottaa esille esimerkiksi opintoryhmässä.

Oppimispäiväkirja koostuu oman oppimisen merkittävistä kokemuksista. Siinä ei kerrota pelkästään sitä, mitä on tehty tai kuvailta opetusta, vaan myös mitä näiden asioiden tai tehtävien kautta on opittu. Päiväkirjassa voit esittää itsellesi ja muille lisäkysymyksiä, antaa teoreettisia tai käytännöllisiä selityksiä tai jättää asioiden tulkinnan avoimeksi ja palata siihen myöhemmin uudestaan. Oppimispäiväkirjassa voit kokeilla erilaisia näkökulmia ilman, että niistä olisi vastattava samalla tavalla kuin keskustelussa. Siinä on lupa kirjoittaa puolivakavasti, keskeneräisiä ja epävarmoja ajatuksia, olettamuksia ja tunteenilmauksia.

Kysymyksiä pohdinnan avuksi

Luentojen, opintoryhmien, tutustumiskäynnin, verkkotyöskentelyn, tentin tai itsenäisen opiskelun jälkeen voit oppimispäiväkirjan kirjoittamisessa käyttää apuna esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Mitä opit? Mitä tapahtui? Tässä kohtaa muistelet, palautat mieleesi ja kuvaillet. Keskitä omasta mielestäsi keskeisimpiin ja uusiin asioihin, älä pyri referoimaan kaikkea.
- Mikä jäi epäselväksi? Tämä kysymys on edellistä vaikeampi. Tässä kohtaa joudut miettimään syvällisesti käsitellyjä asioita ja pohtimaan, oletko mielestäsi ymmärtänyt ne vai onko jokin asia jäänyt epäselväksi.
- Mitä pohdit ja mitä oppimasi tieto merkitsee sinulle? Mikä on merkityksellistä oman toimintasi näkökulmasta? Tämä on oppimispäiväkirjan vaativin ja tärkein kysymys. Tähän kysymykseen vastaaminen tähtää siihen, että oppimistilanteessa käsitellyistä asioista

tulee sinulle henkilökohtaisesti merkityksellisiä. Pohtimalla sitä, mitä tieto sinulle merkitsee, minkälaisia ajatuksia se herättää, miten arvioit uutta tietoa ja miten se on yhteydessä aikaisempiin tietoihisi, pystyt muodostamaan henkilökohtaisen, analyyttisen ja perustellun näkemyksesi asiasta.

Itseään voi oppia arvioimaan vain omia toimintatapojaan kriittisesti tarkkailemalla. Tämän tiedostamisprosessin ja mahdollisesti myös muilta saadun palautteen avulla voit kehittää vastaaviin tilanteisiin uusia tai osin muuttuneita ajattelu- ja toimintamalleja. Oppimispäiväkirjan merkitys on siinä, että joutuu kirjoittamaan kokemuksista, ajatuksista ja tunteista itselleen. Tämä vaatii uskallusta kohdata joskus myös vaikeita asioita itsensä sekä rehellisyyttä ja avoimuutta. Itsearviointin avulla pyrit suuntaamaan omaa oppimistasi ja kasvua. Itsearviointitaitojen kehittyminen edellyttää taitoa reflektiiviseen ajatteluun.

Reflektio prosessina

Reflektio-sanan alkuperä on latinan kielessä, jossa se tarkoittaa peiliä tai ikkunaa. Se voidaan ajatella myös kääntymiseksi. Reflektiossa ”käännyttään takaisinpäin” eli palataan tapahtuneisiin asioihin, kokemuksiin ja tunteisiin. Kääntymisellä voidaan tarkoittaa myös ajattelun ja toiminnan välistä vuorovaikutusta sekä sitä, että toisaalta käännyttään sisäänpäin tutkimaan omaa ajattelua ja toisaalta sisäinen tuodaan näkyväksi kirjoittamisen tai puheen avulla. Reflektion tavoitteena voi olla esimerkiksi uuden tiedon omakohtainen ymmärtäminen, merkitysten havaitseminen, kokemusten ja oman toiminnan käsitteellistäminen tai omien peruseriaatteiden ja käsitysten tarkistaminen. Kaikkia näitä yhdistää ydintavoite – oppiminen.

Reflektio on prosessi, jossa tarkastelet ja käsittelet uusia kokemuksia voidaksesi muodostaa uutta tietoa tai uusia näkökulmia aikaisempiin tietoihin. Reflektointi on oman toiminnan tarkkailua ja pohdiskelua toiminnan kautta syntyneestä kokemuksesta. Se merkitsee pysähtymistä ja ajan varaamista oma-kohtaiseen miettimiseen ja pohtimiseen. Se on havahtumista huomaamaan oma toiminta. Oman toiminnan ja kokemusten tarkastelu ja arviointi syventää ymmärrystä sekä mahdollistaa tarvittaessa toiminnan muutoksen. Oppimista refleктоitaessa opintoryhmällä ja tuutorilla on suuri merkitys: opintoryhmässä voit peilata omia käsityksiäsi ja kokemuksiasi ryhmässä esiintyviin käsityksiin ja pohtia, miksi ne ovat samanlaisia tai erilaisia.

Reflektiota edistäviä kysymyksiä:

- Mitä opit?
- Mitä tiedät, mitä osaat? Mitä et?
- Mitä haluaisit tietää? Mitä haluaisit oppia?
- Mitä muutoksia haluaisit?
- Mikä oli erityisen mielenkiintoista?
- Mikä oli sinulle tärkeintä?
- Mitä opit muilta?
- Mitä havaitsit (ympäristössä, itsessäsi)?
- Mitä ihmettelit?
- Mitä pysähdyit miettimään?
- Mitä oivalsit?
- Millaisia tunteita koit?

